

Z činnosti OUČR

Informace z Valné hromady OUČR V HOLOVOUSÍCH DNE 14.4. 2010

1. Zahájení

Předseda OUČR, Martin Ludvík, přivítal delegáty a poděkoval jim za jejich aktivní účast. V úvodu popřáli účastníci Valné hromady předsedovi VčOU, Jaroslavu Buršíkovi, k 60. narozeninám.

2. Vystoupení hostitele – VŠÚO Holovousy

Václav Ludvík, ředitel ústavu, informoval přítomné o velkém úspěchu podruhé podaného projektu na realizaci nového výzkumného centra v rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace, který spravuje z fondů EU Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. Projekt prošel úspěšně tuzemskými i zahraničními koly do závěrečného vyjednávání, takže je zde reálná naděje, že se projekt uskuteční téměř v plném rozsahu.

Ing. Ludvík informoval přítomné, že součástí projektu je i vybudování Info-centra pro ovocnáře a vybudování přednáškového sálu, jež by měl sloužit širší zemědělské veřejnosti.

V rámci tohoto projektu jsou určeny i prostředky na několikaletý výzkum, přičemž do nového centra by měli nastoupit i noví vědečtí pracovníci.

Naproti tomu financování výzkumu z tuzemských zdrojů vážně ohrožuje ovocnářský výzkum. Do roku 2013 je určeno čerpání ve výši 50% původně zamýšleného rozpočtu.

3. Stav a činnost OUČR v uplynulém období

Stav a činnost OUČR za rok 2009 přednesl předseda OUČR, Martin Ludvík.

1. INFORMATIKA

- Marketingu ovoce vydáno 24 čísel – v elektronické podobě, Zpravodaj 5 čísel – archiv je na [www](http://www.oucr.cz).
- Spolupráce se SZIF na vydávání TIS ovoce
- Zpracování měsíčních informací o sklizni ovoce a zásobách jaderovin pro MZe
- Spolupráce na odhadech sklizni a definitivní sklizni s ÚKZÚZ
- Monitoring dovozů, vývozů, bilancí, trendů, cen
- Webové stránky www.ovocnarska-unie.cz jsou nyní archivovány i Národní knihovnou

2. MZeČR, SZIF, PGRLF

- Spolupráce se SZIF a Mze v oblasti integrované produkce i ekologického ovocnářství
- Podíleli jsme se na zpracování situační a výhledové zprávy ovoce
- Zpracovali jsme pro Mze formou funkčních úkolů studie k odrůdové skladbě a problematice pěstování třešní, višní a slivoní, prověření systému hnojení u jabloní, analýza SOT, aktuální informace v sektoru, podklady pro jednání Evropské komise v sektoru ovoce a další materiály
- Spolupracovali jsme na procesu Společné organizace trhu s čerstvým ovocem a zeleninou a Vnitrostátní strategii sektoru a národní legislativě projektu „Ovoce do škol“
- Konzultace s MZe o podobě SZP po roce 2013

3. Legislativa

- Legislativa k reformě Společné organizace trhu s čerstvým ovocem a zeleninou (v r.2009 se konala řada oficiálních jednání a konzultací) – příprava novely NV č.318/2008 Sb.
- Agroenvironmentální opatření – integrovaná produkce
 - příprava novel legislativy a prováděcích metodik
 - zajištění školení pro pracovníky SZIF
 - připomínková a vypořádací řízení

- Ekologické ovocnářství
 - spolupráce s MZe při úpravě podmínek – novela zákona o Zemědělství, Metodický pokyn pro zakládání a údržbu ovocných sadů v režimu EKO
- Program rozvoje venkova – osa I. (*priority ovocnářské výroby a školkařů*)
- Národní dotační tituly
- Připomínky k novele zákona o oběhu osiva a sadby (219/2003 Sb.)
- Připomínky a vyjádření k dalším legislativním návrhům
- 4. AKČR, nevládní sféra
 - Spolupracovali jsme s AKČR (dotace, propagace, 2 x tisková konference)
 - Spolupráce se Zelinářskou unií v oblasti problematiky společné organizace trhu s ovocem a zeleninou, výstavnictví a zastoupení při společných jednáních v Bruselu
 - Spolupráce se Svazem vinařů a Zelinářskou unií v oblasti integrované produkce, pojištění apod.
 - Spolupráce se zahraničím: ARFLH, AMI, COPA-COGECA, SK-ovocnářské dny, DE-Fruit Logistica, PL – konference jablko v Evropě
 - Přímé zastoupení na jednáních COPA-COGECA v Bruselu a na poradních výborech Komise v sektoru ovoce a zelenina (v rámci AKČR).
- 5. VÝSTAVNICTVÍ
 - Prezentovali jsme na výstavě „Země Živitelka“ za aktivní účasti UOJZČ
 - Prezentovali jsme se na „Zahradě Čech“ za aktivní účasti UOSR.
 - prezentovali jsme se na výstavě HORTIKOMPLEX 2009 v Olomouci (spolu s OUMS)
 - Prezentovali jsme se na výstavě „Zemědělec“ za aktivní účasti SU-OŠD
 - zúčastnili jsme se veletrhu Salima 2010 v Brně za aktivní účasti OUMS
 - Tyto výstavy navštívilo téměř 320 tisíc návštěvníků
- 6. PROPAGACE
 - spolupracovali jsme s denním tiskem, odborným tiskem, pravidelně jsme komunikovali s ČTK, informace jsou Agrowebu a Agrisu, Zahradawebu,
 - Několik televizních šotů ve zprávách – téma čmeláci v sadech, předpokládaná sklizeň ovoce
 - koncem roku jsme za bohaté účasti všech druhů médií uspořádali akci "České jablko = dobrý skutek" a darovali jsme jablka sociálním zařízením.
 - Vydali jsme aktualizovaný adresář OUČR
 - www stránky, časté aktualizace, podrobné informace v sekci SISPO i Školkařského svazu, roční návštěvnost více než 10.000 uživatelů
 - Propagační materiály – příprava nového dílu kuchařky – modré ovoce.
- 7. OSTATNÍ ČINNOSTI
 - Minoritní indikace – významná rozšíření portfolia přípravků (indikace na webu), iniciace registrace Smartfresh v ČR
 - Presentace v Parlamentu společně s ostatními zahradnickými obory
 - Zajištění odborné exkurze pro jednání Rady Ministrů v rámci českého předsednictví v EU, které se uskutečnilo v červnu 2009 v Brně (téma – realizace projektů PRV)
 - Prohlášení OUČR k výkupu moštových jablek
 - Řada jednání s pojišťovnami o pojištění sadů
 - Spolupřítádali jsme Ovocnářské dny v Hradci Králové (19.- 20.1. 2010) spolu s VŠÚO
- 8. ZASEDÁNÍ PŘEDSEDNICTVA
 - 24. června 2009 ve VŠÚO - před začátkem sklizní
 - 12. Listopadu 2009 – Holovousy
 - 18. ledna 2010 - výjezdní zasedání při konání Ovocnářských dnů v Hradci Králové

4. Zpráva o stavu, činnosti a programu regionálních unií

OVOCNÁŘSKÁ UNIE MORAVY A SLEZSKA

Ovocnářská unie Moravy a Slezska je největší regionální unií, jejíž členové obhospodařují 4.200 ha sadů a 150 ha školek. Mají celkem 165 členů. Aktivně se účastnili na přípravě a prezentaci podzimní Flóry v Olomouci (Hortikomplex) a veletrhu Salima 2010 v Brně. Během roku společně s dalšími firmami organizovali odborné semináře (Slup – třešně a višně, ZF Lednice – meruňky, školení – Skalský dvůr, Velké Bílovice - školení v řezu na klik a ochraně proti strupovitosti a obaleči jablečném – holandský instruktor). Předsednictvo se scházelo průběžně v průběhu roku k řešení aktuálních problémů. V září uskutečnili zájezd do Polska, kde se účastnila i řada členů VčOU. Připojili se k akci „České jablko = dobrý skutek“ a poskytli jablka do několika sociálních ústavů. Na červenec plánují odborný zájezd do Maďarska a Rakouska k problematice třešňové višně a meruněk. Aktivně se budou podílet na tradičních akcích – podzimní Flóra Olomouc a Znojemska – zahrada Moravy. Plánují aktivní účast v projektu regionálních potravin – „Zlatá chuť jižní Moravy“. Obdrželi od Jihomoravského Krajského úřadu dotaci na nákup audio-vizuální techniky ve výši 100.000 Kč a 75.000 Kč mají přislíbeno na pořádání seminářů. Spolupráce s krajem je dobrá. Projekt Ministerstva pro místní rozvoj v rámci příhraniční spolupráce týkající se ochrany jablek nebyl bohužel v roce 2009 schválen.

VÝCHODOČESKÁ OVOCNÁŘSKÁ UNIE

VčOU je nyní nejpočetnější regionální unií, která sdružuje celkem 171 členů, kteří obhospodařují 4.147 ha sadů, z toho 71 ha školek. Předsednictvo se sešlo celkem 6 x. Pouze 7 členů se zúčastnilo výstavy Hortikomplex. Uspořádali několik seminářů (např. k řezu, aplikaci pesticidů, školení školkařů apod.). Podpořili předvánoční akci a darovali jablka do sociálních ústavů a domovů důchodců, problém je v tom, že členové dary často nenahlásí, medializace je pak obtížná. V rámci letošní valné hromady proběhl dvoudenní seminář v novém školícím středisku na Seči. Zájezd do Polska se pro malý zájem neuskutečnil. Zájemci využili kapacit v zájezdu OUMS. V rámci VŠÚO Holovousy plánují odborný zájezd do Maďarska. Tak jako v minulých letech pořádají jarní regionální školení školkařů, seminář k ochraně v Milovicích a podzimní seminář v Hradci Králové. Školení v řezu bude pokračovat. Plánují účast na podzimní Flóře Olomouc. Chtějí zprovoznit vlastní webové stránky a vydat tištěný aktualizovaný adresář.

STŘEDOČESKÁ UNIE-OVOCNÁŘSKÉ A ŠKOLKAŘSKÉ DRUŽSTVO

Mají celkem 54 členů, kteří hospodaří na 1.202 ha. Snížila se plocha broskvoní a višně. Byli přijati noví členové, Ekofrukt Slaný přestoupil k severočechem. Na výstavě „Zemědělec“ v Lysé nad Labem se prezentovali společně se SZaŠ a VOŠ Mělník. V této spolupráci budou pokračovat i v letošním roce. Podpořili předvánoční akci a tak jako ostatní regiony darovali jablka potřebným. Spolupracují s mikroregiony. Ve spolupráci s dvěma MAS pokračují přípravy budování cyklostezky. Přípravují publikaci k historii, současnosti a budoucnosti ovocnářství ve středních Čechách. Vytvořili nové logo a zprovoznili nové webové stránky. Na 1.5. plánují v okolí Kostelce n.Č.L. „Slavnosti květů“ a „Kolvětrání“. Spolupracují se základními školami – ukazují dětem, jak se pěstuje ovoce, spolupracují s organizátory tradičních trhů, které se začínají znovu oživovat zejména v Praze a okolí (Lysá, Kolín, obce). Přípravují účast na výstavě Zemědělec v Lysé nad Labem. Na 13.5. připravují výjezdní zasedání ve Strančicích s ukázkou protikroupových sítí a další sadařské techniky. V předvánočním čase se tradičně připojí k akci „České jablko, dobrý skutek“.

UNIE OVOCNÁŘŮ SEVEROČESKÉHO REGIONU

Mají 46 členů, kteří obhospodařují 1838 ha sadů a 30 ha školek. Přijali 2 nové členy (Jos.Petrů a Ekofrukt Slaný). Velmi intenzivně se věnují propagaci ovocnářství. Pořádají řadu zajímavých akcí. V lednu pořádají školení v řezu, v únoru zahradnický ples. V minulém roce se aktivně prezentovali na výstavě Zahrada Čech v Litoměřicích. Pořádali výstavu na Červeném Hrádku, v Chomutově. Připravili opět „Štrůdlování“ a úspěšnou propagační akci na základní škole v Ústí/L, degustace ovoce a šťáv. Aktivně se účastnili akce České jablko=dobry skutek, kdy darovali na 4 t jablek. Zorganizovali několik odborných akcí. Nově byl letos na Mělníku pořádán seminář pro pěstitele jahod. Na 24.4. a 1.5. připravují rozsáhlé „Slavnosti květů“ v několika ovocnářských obcích. Obce tuto aktivitu vítají i finančně přispívají. Připravují tisk ovocnářského kalendáře formátu A3 (byla by vhodná spolupráce i ostatních regionů, aby bylo možné specifikovat náklad a optimalizovat cenu (cca 60 Kč). Připravují velkoplošné billboardy na propagaci ovocnářství Severočeského regionu v nákladu cca 200.000 Kč.

Dobře spolupracují s krajem. Mají příslibenu dotaci ve výši 250.000 Kč. Připravují se na Zahradu Čech.

UNIE OVOCNÁŘŮ JIŽNÍCH A ZÁPADNÍCH ČECH

Mají 42 členů, kteří hospodaří na výměře okolo 1.000 ha. Klesá plocha rybízů, zvyšuje se výměra slivoní. Pořádali několik akcí. V srpnu tradičně zajišťovali stánek a diskusní fórum na výstavě „Země Živitelka“. Daří se zajistit sponzorský příspěvek na diskusní fórum i v tomto roce. Podílejí se na přípravách 8. ročníku Slavností květů, které proběhnou 1.5. na Lhenicku (hlavním organizátorem Chelčicko-Lhenický svazek obcí). Na tuto akci připravili propagační trika. Na podzim spolupracují s mikroregionem na přípravě „Slavností plodů“ s rozpočtem ½ mil Kč. Dne 2.10. proběhne cyklistická část. Na 5-6 11. připravují v Malovicích ovocnářské trhy a show za účasti kapely Čechomor (rozpočet 1,5 mil Kč, spolupráce s MAS). Zprovoznili webové stránky www.zdraveovoce.eu

5. Zpráva o stavu, činnosti a programu odborných svazů

SWAZ PRO INTEGROVANÉ SYSTÉMY PĚSTOVÁNÍ OVOCE

Viz níže ze zápisu z Valné hromady Svazu.

ŠKOLKAŘSKÝ SWAZ

18. ledna proběhla volební valná hromada a školení. Novými členy předsednictva byli zvoleni – Václav Koběluš, Tomáš Letocha, Jan Bielmacz, Daniel Bílek, Václav Eichler, Milan Fikar, Petr Hajdůček, Jiří Horák, Petr Škuta, Václav Tolar, Aleš Zahradník. Svaz má 70 členů, z toho 51 výrobních, hospodařících na výměře 192,5 ha ovocných školek. Byli přijati 4 noví členové, pokles členské základny se zastavil. Pro rok 2010 byl schválen úsporný rozpočet. V tomto roce se předsednictvo sešlo 2x. Plánují se výjezdní zasedání do několika školkařských podniků. Od roku 1995 vychází tištěný občasník – Školkař. Volné výpěstky aktuálně nabízejí na webových stránkách OUČR. Novou záležitostí je možnost čerpání prostředků z PRV – osy I. -modernizace zemědělských podniků i pro školkaře.

SWAZ SKLADOVATELŮ OVOCE

Viz níže ze zápisu z Valné hromady Svazu.

6. Zpráva o hospodaření v roce 2009

Účetní OUČR, Ilona Šafaříková, přednesla zprávu o hospodaření v roce 2009. K dané uzavěrce nebyly vzneseny výhrady.

7. Zpráva kontrolní komise

Kontrolní komise ve složení – Libuše Vítková, Hynek Kamrla, Miloslav Jelínek, Pavel Kašpárek provedli kontrolu hospodaření za rok 2009 a kontrolu souvisejících dokumentů. Závady v hospodaření nebyly zjištěny.

Kontrolní komise doporučuje provést v roce 2011 zvýšení výše příspěvků regionálních unií, která byla naposledy upravována v roce 2003.

8. Plán činnosti na rok 2010

- Marketing ovoce od tohoto roku, v elektronické podobě, pro členy OUČR **ZDARMA** (zájemci o jeho zasílání si o něj mohou napsat na mail oucr@seznam.cz)
- Vydání 4 tištěných čísel Zpravodaje OUČR a jeho zrušení v roce 2011 (integrace do MO)
- Vytvoření nového webu výhradně za účelem propagace spotřeby českého ovoce (interaktivní stránky)
- Vydání kuchařky – Slivoně v naší kuchyni
- Intenzivní spolupráce se všemi organizacemi (státní, nestátní)
- Příprava školení pro inspektory SZIF (2x)
- Expertní činnost
- Sledování a připomínkování legislativy, pravidel, metodik a strategií (AEO, PRV apod.)
- Propagace na výstavách ve stejném rozsahu

9. Situace v ovocnářství

Tajemník OUČR, Roman Chaloupka, představil situaci v odbytu jablek v ČR a několika státech EU v posledních 3 sezónách. Zdá se, že prodej se drží na stejné úrovni více-méně nezávisle na výši úrody. Problémem není v letošním roce odbyt samotný, ale spíše pokles farmářských cen, který v ČR dosahuje čísla – 27%. V některých zemích EU propad cen přesahuje 40%. V rámci EU je situace kritická zejména v oblasti citrusů, broskví a nektarinek a výrobků z nich. Např. u citronů došlo k propadu farmářských cen o 76%. V rámci několika „východních zemí EU“ je situace špatná u višní a červeného rybízu.

Během našeho zastoupení ve farmářské organizaci COPA a sdružení družstev COGECA byl prezentován možný směr vývoje společné zemědělské politiky po roce 2013 z hlediska ostatních států EU i některých organizací zabývajících se obchodem, zpracováním, exportem a importem ovoce (Freshfel, Ecofel, AREFLH, apod.). V budoucnu je třeba se zaměřit zejména na propagaci naší produkce, případný rozvoj marketingových značek a označení produktů. Z hlediska dodávek pak na vysokou organizovanost produkce (koncentraci nabídky) na straně jedné a na dobré podchycení místního trhu – prodeje z farem a v trzích na straně druhé (zejména malí farmáři). Dalším aspektem, kde máme dosud rezervy je malá schopnost přidání hodnoty primárnímu produktu a případné zaměření na úpravu formy čerstvého ovoce.

10. Propagace, informatika, výstavnictví

Byly zhodnoceny všechny výstavní akce, vesměs kladně a odsouhlasena účast na letošní rok. Byly diskutovány další možnosti a plány v oblasti propagace a informatiky. Uvažuje se založení nového webu – výlučně za účelem propagace českého ovoce zaměřený na spotřebitele. Výhledově se začne pracovat na nových propagačních materiálech. Odhady sklizní budou letos opět ve dvou termínech k 15.6. a k 1.9., které provede ÚKZÚZ za účasti pracovníků OUČR. Údaje těchto odhadů jsou věrohodné. Sledovat zásoby bude OUČR nyní do konce skladovací sezóny a pak opět od 1.11.

11. Různé

- Účast na Ovocnářských dnech mírně poklesla na 354 účastníků. Došlo k oživení akce zařazením zahraničních přednášek. Ředitel VŠÚO Holovousy s.r.o. vyzývá členy OUČR k aktivnímu přístupu k tvorbě programu příštích Ovocnářských dnů.

12. Návrh usnesení valné hromady

1. Valná hromada schvaluje zprávu o hospodaření v roce 2009
2. Valná hromada schvaluje zprávu kontrolní komise za rok 2009
3. Valná hromada schvaluje program činnosti OUČR na rok 2010
4. Valná hromada schvaluje členský příspěvek regionů pro OUČR ve výši 200.000 Kč
5. Valná hromada schvaluje ukončení vydávání Zpravodaje OUČR v tištěné podobě od roku 2011
6. Valná hromada ukládá předsednictvu řešit zvýšení příspěvků od regionálních unií od roku 2011.

13. Schválení usnesení valné hromady

Valné hromady se dle prezence zúčastnilo 48 delegátů z 55 pozvaných, účast tedy byla 87,3 %, Valná hromada byla usnášeníschopná.

Valná hromada schválila usnesení tak, jak je uvedeno v bodu 12. tohoto zápisu a to jednomyslně.

14. Závěr

Předseda OUČR, Martin Ludvík poděkoval přítomným delegátům za účast na letošní valné hromadě a popřál jim hodně úspěchů v letošní sezóně.

Zapsal: Roman Chaloupka, tajemník OUČR

Informace z dění v odborných svazech OUČR

Informace z jednání valné hromady SISPO ze dne 13.4.2010

Činnost SISPO v roce 2009

K 31.12.2009 měl svaz celkem 265 členů, z toho 3 nevýrobní podniky a 1 čestného člena. Členské podniky mají do SISPO přihlášeno celkem cca 11 000 ha ovocných sadů. V roce 2009 se předsednictvo sešlo celkem 2x. Hlavními tématy jednání bylo přijetí nových členů, dále schválení udělení ochranných známek, poskytování dotací na výsadbu a schválení směrnic SISPO.

Nejdůležitější akce v roce 2009 :

- Vydání doplňků Směrnic SISPO pro rok 2009
- Schválení seznamu odrůd k výsadbě pro integrovanou výsadbu ovoce v roce 2010
- Byly zpracovány dvě kapitoly do připravovaných nových Směrnic SISPO, a to na použití pesticidů při ochraně jablek určených jako surovina pro výrobu dětské výživy a kapitola ochrany třešní a višní proti chorobám a škůdcům
- Udělení ochranných známek SISPO na rok 2009 – nárok na udělení ochranné známky mělo celkem 199 podniků. Pro rok 2009 bylo uděleno celkem 127 Osvědčení, což je 64 %. O ochrannou známku nemělo zájem 72 členských podniků, protože většinu zjištěných závad bylo možné odstranit.
- Účast na výstavách Hortikomplex, Salima, Zahrada Čech a Země živitelka, Lysá nad Labem
Byla podpořena propagace SISPO na Dni s Ovocnářskou unií na Zahradě Čech.
- Propagační panel na Ovocnářských dnech v Hradci Králové.
- Spolupořádání dvou seminářů o integrované produkci (Milovice, Hradec Králové). Dále bylo zajištěno několik odborných přednášek o integrované ochraně pro ovocnářskou a rostlinolékařskou veřejnost. Byla zajištěna přednáška o integrované produkci pro Slovenskou ovocnářskou unií.
- Pracovníci VŠÚO Holovousy s.r.o., VÚRV Ruzyně a Zemcheby Chelčice s.r.o. se účastnili několika zahraničních konferencí, kde aktivně prezentovali výsledky našeho výzkumu a propagovali integrovanou produkci ovoce.

- V roce 2009 byla schválena výsadba 340 ha ovocných sadů povolenými odrůdami celkem 70 členským podnikům, což je o 150 ha méně než v roce 2008. Průměrná výše dotace v roce 2009 činila 162 tis. Kč.
- Zpracování podkladů pro poskytování dotací na podporu integrovaných systémů pěstování ovoce z fondů EU.
- Průběžně jsou aktivovány webové stránky SISPO. Je možno využívat zkrácené přístupové adresy, která je: www.sispo.cz. Na těchto stránkách je uveden seznam členů, stanovy a směrnice, přihláška do SISPO, podmínky pro vstup do SISPO a další aktuality. Je zde aktualizován seznam povolených odrůd k výsadbě. Naše stránky jsou propojeny se stránkami OUČR a VŠÚO Holovousy, kde lze sledovat výsledky výzkumu a akce pořádané Svazem a Ovocnářskou unií.
- Minoritní indikace – podíleli jsme se na prosazování minoritních registrací vybraných pesticidů v r. 2009. Na jednání zástupců odborných svazů, se zástupci dovozců pesticidů, Státního zdravotního ústavu a Státní rostlinolékařské správy byla velmi kladně hodnocena činnost našeho svazu včetně našich směrnic. V roce 2009 bylo registrováno 15 přípravků a v roce 2010 již 2 pesticidy.

čerpání a užití finančních prostředků za účelné a hospodárné a doporučuje valné hromadě výsledky hospodaření za rok 2009 schválit. Valná hromada schválila všemi hlasy zprávu dozorčí rady.

Pro rok 2010 byly v záznamní povinnosti učiněny následující změny a evidenci nepodléhá:

- číslo šarže pesticidů
- zaznamenal, ošetřil
- evidence hodiny použití (jen v případech pro včely neškodných přípravků)

Evidence nemá závazný vzor. Lze vést společně evidenci přípravků a hnojiv.

Na webových stránkách svazu je aktualizovaná evidence ke stažení.

Volba předsednictva a dozorčí rady

Předsednictvo svazu na svém zasedání dne 13.4.2010 navrhlo kandidátní listinu na předsednictvo svazu ve složení: Buršík Jaroslav, Demo Mikuláš, Jelínek Miloslav, Kašpárek Pavel, Lánský Miroslav, Letocha Tomáš, Ludvík Martin, Ludvík Václav, Muška Jaroslav, Pokorný Ivo, Studený Oldřich, Šrytr Martin. Návrh kandidátů do dozorčí rady: Fejfarová Bohuslava, Flášar František, Kareš Petr, Kráčmar Zdeněk, Kratochvíl František. Valná hromada schválila návrh kandidátky a zvolila 5 členou volební a mandátovou komisi – předseda Josef Viktorin, členové Bartoníček Ladislav, Jansta Zdeněk, Jouja Hynek, Zoubek Josef.

Výsledky voleb: S výsledky voleb seznámil přítomné předseda volební komise J. Viktorin. U prezence bylo vydáno 177 volebních lístků, tj. 66,8 %. Při volbách bylo odevzdáno 157 volebních lístků, z toho 2 neplatné, takže celkem bylo odevzdáno 155 platných volebních lístků, tj. 58,5 %. Volby jsou platné. Nejvíce platných hlasů získali a do předsednictva byli zvoleni: Kašpárek Pavel, Lánský Miroslav, Letocha Tomáš, Ludvík Martin, Ludvík Václav, Muška Jaroslav, Pokorný Ivo. Do dozorčí rady nejvíce platných hlasů získali: Fejfarová Bohuslava, Kareš Petr a Kráčmar Zdeněk. Nově zvolené předsednictvo na svém mimořádném zasedání navrhlo zvolit za předsedu Martina Ludvíka, za místopředsedu Jaroslava Mušku, předsedu kontrolní komise Zdeňku Klemšovou a předsedu dozorčí rady Zdeňka Kráčmara. Funkci tajemníka bude dále vykonávat Miroslav Lánský. Schváleno všemi hlasy.

Směrnice SISPO – Směrnice v tištěné podobě nebyly prozatím vydány. Byly zpracovány dvě kapitoly do připravovaných nových Směrnic SISPO, a to na použití pesticidů při ochraně jablek určených jako surovina pro výrobu dětské výživy a kapitola ochrany třešní a višní proti chorobám a škůdcům. Tyto kapitoly byly prozatím umístěny na webové stránky SISPO. Přílohou této zprávy jsou doplňky směrnic pro rok 2010, které doplňují nově povolené odrůdy pro rok 2010 a nově registrované pesticidy v rámci minoritních registrací. Schválené doplňky směrnic budou umístěny na webové stránky.

Kontrolní činnost SISPO - Kontrola dodržování zásad IP v podnicích - kontrola byla provedena v 1/3 vybraných podniků, které měly obdržet ochrannou známku. Kontrola v roce 2009 byla provedena u 80 členů SISPO (33 členů, kteří mají dostat známku za rok 2009, 8 dostali již v roce 2008, 13 v r. 2007, 8 v r. 2006 a 18 pěstitelů – čekatelů).

Pěstitelé, kteří převedli svůj podnik na EKO – mají povinnost zaslat tajemníkovi certifikát BIO nebo potvrzení o přechodném období. Potom nebude prováděna kontrola SISPO ani nebude vyžadováno zasílání požadované dokumentace. Tyto podniky podléhají kontrolám ekologických kont. Organizací.

Pokud nelze některou záznamní povinnost splnit, tak je potřeba tuto skutečnost uvést v průvodním dopisu. Nárok na udělení známky za rok 2010 má 206 členů.

Důvody neudělení nebo odebrání známky SISPO:

- Nezaplacení členského příspěvku
- Plnění záznamních povinností" dle Směrnice SISPO – nedodána dokumentace
- Plnění záznamních povinností" dle Směrnice SISPO – chybějící některé údaje (údaje o postřicích, hnojení, rozbor plodů na těžké kovy, neakreditovaná laboratoř)
- Odmítnutí kontroly
- Použití zakázaného a nepovoleného přípravku – dle Směrnic SISPO

Kontrolní komise vyzývá všechny členy, aby preferovali zasílání požadované dokumentace v elektronické podobě na CD nebo E-mailem ve standardní podobě – PDF, Word, Excel (neužívat open office nebo verze s příponami docx, xlsx).

Na adresu:

Ing. Zdeňka Klemšová

Wolkerova 7, 789 85 Mohelnice

klemsova.zdenka@seznam.cz Mobil: 733 191 557, Telefon: 583 433 069

Změna pro rok 2010:

Členové, u kterých bude provedena kontrola v daném roce, nemusí zasílat záznamy k další kontrole.

(Lá)

Z valné hromady Svazu skladovatelů ovoce OUČR - 20.5.2010

Činnost SSO v období od 27.5.2009 do 20.5.2010

Po loňské přednášce p.Ing.Bittnera na téma "Použití a využití SmartFresh (SF) v ovocnářské praxi" se SSO podílel jednak na předávání nejnovějších informací k této problematice a to na "Ovocnářských dnech" v Hradci Králové. Společně s předsedou OUČR Ing.Ludvíkem, jsme se v Berlíně na FRUIT LOGISTICE zúčastnili jednání o aktuálním vývoji v zavádění SF v ČR (otázky spojené s průběhem uznávání SF pro ČR).

SSO je plně k dispozici při zavádění SF do ovocnářských podniků. Členové SSO společně s firmou PEBACO Brno zahájí letos zkoušení technologie v ČR.

SSO se také angažuje v zavedení krátkodobého skladování pomocí OZONU, kterou bude v našem podniku v letošní sezoně při sklizni letního ovoce zkoušet firma ELKAP s.r.o. Praha.

Zkoušky začnou již v příštím týdnu, aby bylo možno zachytit celý průběh zrání letního ovoce.

V letošním roce (3 - 5. února 2010) se podařilo zorganizovat zájezd na veletrh FRUIT LOGISTICA do Berlína a návštěvu podniku zabývajícího se pěstováním a distribucí ovoce.

Předseda SSO, Ing. Jaroslav Mačkal poděkoval předsedovi OUČR Ing.Ludvíkovi za zajištění logistické části zájezdu, dále Ing.Voráčkovi za zajištění exkurze v ovocnářském podniku a v neposlední řadě Ing.Musilové z firmy BASF za zajištění vstupenek na veletrh FRUIT LOGISTICA.

V roce 2009 - 2010 SSO s Ministerstvem zemědělství neřešil žádný tematický úkol.

Zástupci SSO se účastnili všech akcí pořádaných OUČR. Členové SSO se aktivně podíleli a podílejí na stavu sledování zásob jaderovin, dále vývoji a sledování trendů v oblasti balení zboží do spotřebitelských obalů (optimální váha spotřebitelských obalů - tácek, taška, síťka atd.) Sledují a informují o nárocích řetězců a to jak v oblasti kvality zboží, tak i v trendu spotřebitelských obalů. SSO se aktivně zapojuje do prosazování a zavádění nových technologií skladování (SF, OZON).

Plán činnosti SSO pro následující období:

- společně s prof.Goliášem dokončit příručku ke skladování letního ovoce
- aktivně se podílet na odzkoušení a zavedení nových metod při skladování ovoce (SF a OZONU)
- podílet a účastnit se akcí pořádaných OUČR
- organizovat valnou hromadu a workshop v květnu 2011

Závěrem Ing. Mačkal poděkoval prof.Goliášovi za aktivní přístup při zpracování příručky pro skladování letního ovoce a za umožnění konání dnešní VH v prostorách ZF v Lednici.

(Ma)

Provozovatel serveru, kde má Ovocnářská unie ČR založenou e-mailovou adresu, změnil ke dni 1.4.2010 naši původní e-mailovou adresu, která nyní je:

unie@volny.cz

Prosím, použijte nyní ke kontaktu s předsedou Ovocnářské unie ČR výhradně tento e-mail.

E-mailové adresy dalších pracovníků OUČR včetně telefonů, zůstávají v platnosti.

Zpráva o průběhu vegetace

V zimě 2009 – 2010 pokryla velkou část území naší republiky vysoká sněhová pokrývka, přičemž neobvykle napadlo více sněhu v nižších polohách, nežli v podhorských oblastech, kde úhrn sněhových srážek nebyl nijak neobvykle vysoký.

Navzdory dobré sněhové pokrývce byly některé lokality ještě před napadením sněhu zasaženy holomrazy, což způsobilo menší lokální poškození ve školkařské produkci (následkem velmi suchého podzimu nedošlo z důvodu nedostupnosti vody k dobrému vyzrání dřeva, kdy následně došlo ke zmrznutí vrcholových partií).

Zima byla stabilní, bez extrémních teplotních výkyvů, přičemž ovšem teploty poklesly místy i na Moravě až na -27°C , následkem čehož v některých lokalitách došlo ke zmrznutí květních pupenů u meruněk a třešní již v zimním období.

Sněhová pokrývka se držela prakticky na celém území ČR dosti dlouho a v jarním období se značná část vody mohla zasáknout do půdy, protože podloží nebylo na mnoha místech již zmrzlé. Bohužel, zásoby spodních vod se zdají být v letošním roce spíše slabší.

Přes zdánlivě velmi příznivý průběh zimy s dostatečnou sněhovou pokrývkou paradoxně namrzla celá řada, zejména okrasných, druhů (*Prunus laurocerasus*, *Lonicera pileata*, *Parthenocissus tricuspidata*, aj.). Z ovocných druhů došlo lokálně k mrazovému poškození pupenů u slivoní (hl. odrůdy Stanley a Č.Lepotica) a neobvykle místy i u višní.

Vlivem dlouhodobé sněhové pokrývky došlo místy k výpadkům v porostech jahodníku a lokálně až k úplné ztrátě listové plochy.

Úroda peckovin bude nejspíše slabší. V mnoha lokalitách v době kvetení třešní poklesly teploty i pod -3°C . Násada merunek se podle oblastí značně liší. V teplých oblastech stihly meruňky odkvést v dostatečném předstihu před příchodem chladné periody, ovšem v některých okrajových oblastech byly květy poškozeny nebo násada opadala vlivem již dřívějších poškození.

V průběhu května dochází ke střídání teplejších a chladnějších period, někdy se značným rozdílem denních a nočních teplot. Celkově je toto období značně deštivé, což komplikuje ochranu zejména proti houbovým chorobám. Vlnou dešťů je zasažena zejména oblast severní Moravy, kde květnový úhrn srážek přesahuje i 390 mm.

Ochrana proti strupovitosti je na mnoha lokalitách (zejména Moravy) prakticky nemožná, ale i v Čechách se zjevně projeví problémy se strupovitostí.

Období kvetení jak u třešní, tak u jabloní je dlouhé a deštivé, s menší aktivitou včel. U třešní došlo na velké části lokalit k horší násadě plodů, přičemž některé odrůdy, např. 'Hedelfingenská' jsou prakticky bez násady. Naopak někde je násada třešní dobrá.

Velký výskyt moniliového úžehu byl zaznamenán u merunek a višní. V režimu ekologického ovocnářství nebylo prakticky možno u citlivých odrůd zabránit rozsáhlému poškození stromů.

U jabloní dochází vlivem dlouhého kvetení k nestejnomyšernému vývoji plodů, což by mohlo způsobit problémy při aplikaci chemické probírky.

Průběh počasí v květnu dovoluje větší rozvoj živočišných škůdců. Neobvykle, ačkoliv je počasí deštivé se objevuje větší množství mšic (zejména u jabloní a třešní).

Bude-li průběh počasí pokračovat i v červnu a zvýší-li se teplota, je zde velké nebezpečí výskytu spály růžovitých, která by mohla závažně ohrozit nebo dokonce zničit velké celky sadů v horizontu několika dní (zejména v již dříve ohrožených lokalitách).

Mezi jednotlivými regiony se v letošním roce projevují velmi značné rozdíly co do průběhu počasí, i do poškození plodin mrazy, chorobami nebo škůdci. Ve středních Čechách se již počátkem května objevilo silné krupobití.

S ohledem na dosavadní vývoj počasí je možné, že ovocnáři zaznamenají ve svých sadech projev spály růžokvětých (*Erwinia amylovora*).

(Ch.)

Výhled úrody ovoce v EU v letošním roce

Nabídka peckovin nebude tak velká jako vloni

Nabídka broskví (včetně broskví na zpracování) a nektarinek z jižní Evropy nedosáhne letos loňské úrovně. Toto jsou výsledky z Europech-kongresu, který se konal 4.-6.5. ve francouzském Perpignanu. Itálie, Španělsku, Francii a Řecku byla odhadnuta sklizeň na 3,571 mil. t (-6 %) oproti loňským 3,799 mil. t. Důvodem je špatné počasí v předjaří, které ovlivnilo výnosy v některých pěstitelských zemích. Díky tomu bude letošní sezóna zahájena o něco déle než v loňském roce.

Ve všech pěstitelských oblastech jižní Evropy bude sklizeň nižší. V Itálii, největším producentem letního ovoce, je očekáván nejmenší rozdíl -3 %. Očekává se zpoždění sklizně o 7-10 dní. U broskví, určených na čerstvý trh, je sklizeň odhadnuta o 4 % nižší než vloni a o 9 % než je průměr posledních let. Vzhledem k loňským nízkým cenám (20-30 centů/kg) hodně pěstitelů přestává pěstovat broskve a přechází na hrušně a kiwi.

Španělsko, druhý největší producent, odhaduje sklizeň na 998 000 t. V roce 2009 to bylo 1,093 mil. t. Řecko po loňské malé sklizni očekává letos ještě nižší. Největší rozdíl (-11 %) mezi sezónami bude ve Francii, což je jednak kvůli špatnému počasí v předjaří a také kvůli finančním problémům některých podniků.

U nektarinek bude sklizeň ještě nižší než u broskví

Poté co se v roce 2009 sklídilo 1,44 mil. t nektarinek, bude to letos asi 1,35 mil. t (-7 %). Největší ztráty jsou ve Francii (144 164 t, -14 %) následované Španělskem (371 872 t, -12%). Itálie, nejdůležitější producent v Evropě, očekává sklizeň 756 670 t jen o 3 % nižší než vloni. Podobně na tom je Řecko (74 600 t, -4%). Podle prvních odhadů by měla být sklizeň broskví s 1,33 mil. t o 3 % nižší než v loňském roce a o 9 % nižší než průměr let 2004-2008. Nejenom v Itálii (676 750 t, -4 %), také ve Španělsku (284 542 t, -6 %) a Francii (159 595 t, -8 %) bude v letošní sezóně nižší sklizeň. Pouze v Řecku je očekáván vzestup o 8 % proti loňsku (206 800t).

Podobné výhledy mají i broskve na zpracování. Odhadnutá sklizeň by měla činit 896 500 t, což je o 9 % méně než vloni. Největší ztráty (449 500 t, -12 %) budou v Řecku, nejdůležitějším producentem broskví pro zpracování. Také ve Španělsku se počítá se značným propadem (341 993 t, -7 %). V Itálii bude loňské sklizňové množství nižší pouze o 1% (99 660 t).

Třešně – výhled na sezónu 2010

Třešně jsou typické letní ovoce. Německý trh je z velké části zásoben dovozem. Pro pěstitele německých třešní to znamená v příštích letech ještě možnost růstu. Turecko je nejenom největší producent třešní na světě, ale i nejdůležitější dodavatel třešní pro německý trh. V Turecku se počítá se stejně velkou sklizní jako vloni. Také v Itálii byly odhady vysoké. Nepříznivé počasí o svatodušních svátcích mělo za následek velký propad. Ve Španělsku se zpozdí začátek sezóny a očekává se zde o 30% nižší sklizeň než v loňském roce. Také ve Francii se počítá s poklesem. Pro německý trh hraje ale Francie malou roli.

Třešně patří ke klasickému letnímu ovocnému druhu. Průměrná spotřeba třešní se v posledních 3 letech v domácnostech v Německu pohybuje mezi 560 a 600 g. Tímto množstvím nepatří třešně mezi 10 nejkupovanějších ovocných druhů v Německu. Zde je prostor na zvýšení odbytu třešní, což je jedním z důvodů, proč vsadili němečtí ovocnáři na třešně. Druhým důvodem je stále se zhoršující situace na trhu višní, kde roste konkurence z východní Evropy. Cíleně se zaměřuje pěstování na velkoplodé odrůdy, které jsou

spotřebitelem žádány. Kdo chce být v budoucnosti úspěšný na trhu, musí stále sledovat, co dělá konkurence ze zahraničí.

Velký podíl třešní na německém trhu tvoří dovozy. Nejdůležitějším dodavatelem je Turecko, největší producent třešní na světě s odhadnutým potenciálem 350 000 – 400 000 t třešní. Podle statistik by toto množství mělo ještě narůstat. V roce 2004 činil podíl stromů nacházejících se v produkční zralosti 8,75 mil. kusů a 3,75 mil. kusů bylo mladých stromů. O 4 roky později to bylo již 12,5 mil. kusů stromů v produkční zralosti a 7 mil. kusů mladých stromů. Výhodou Turecka je, že časové rozmezí nabídky je velké přes 90 dní, protože výsadby se nacházejí v různých nadmořských výškách. Plánují tak posunoutí hranice pěstování až do 2000 m n. m., čímž by mohla být nabídka pokryta o 30 dní déle. Výhledy na sezónu 2010 jsou optimistické, neboť se počítá se sklizní minimálně stejně velikou jako v loňském roce. Od 10. června by měla být plně zahájena sklizeň v Turecku. A očekávají se i dovozy do Německa.

Nepříznivé počasí v Itálii má za následek nižší očekávanou sklizeň

Až do svatodušních svátků to vypadalo pro letošní sklizeň třešní dobře. Neočekávalo se žádné zpoždění jako v roce 2009 a rovněž počasí probíhalo normálně. Na svatodušní svátky udeřilo v Itálii, především v nejdůležitější pěstební oblasti třešní Alálii s centrem Bari, deštivé počasí spolu s kroupami. Odhadnuté škody jsou v rozmezí od 30 % do 50 %. Itálie již druhý rok bude mít malou sklizeň. Před svatodušními svátky se počítalo právě v Alálii se sklizní o 20 % vyšší. Sklizeň v celé Itálii, i kdyby v ostatních oblastech jako v Emilii-Romagna dosáhla sklizeň normální úrovně, bude podprůměrná. V oblasti Emilia-Romagna a Veneto se očekává zpoždění sklizně.

Hodně se uvažuje v Itálii o zakrytí výsadb. V loňském roce se investovalo v oblastech Venetie a Emilia-Romagna. V oblasti Emilia-Romagna se plánuje do budoucnosti vybavit 10% ploch zakrytím. Podle velikosti pěstebních ploch třešní v Itálii (29 000 ha) je patrná stagnace ve výsadbě. V roce 2009 činilo konečné sklizňové množství po škodách lijáky a krupobitím podle statistických údajů Istatu a CSO 116 000 t. V roce 2008 to bylo 134 400 t.

Španělsko – sezóna třešní 2010 začíná o 15 – 20 dní déle

Zatímco v Itálii by měla na jihu sklizeň začít přesně, ve Španělsku se očekává zpoždění o 15 dní až 3 týdny podle regionů. Díky nepříznivému počasí se ve Španělsku sklídí méně než vloni. V Andalusii kvůli záplavám na konci února bude sklizeň nižší, rovněž i v oblasti Estremadura se mluví po dobré úrodě v roce 2009 o propadu o 30%. Naproti tomu ve Valencii, Aragonu a Katalánii se očekává normální sklizeň.

Jako v Itálii se rozloha výsadb (24 000 ha) za poslední 3 roky nezměnila. Po dvou slabých sezónách byla sklizeň ve Španělsku vloni 93 000 t.

Malá sklizeň třešní ve Francii

Francie je ve srovnání s jinými evropskými zeměmi jen malý producent třešní. Rok od roku jsou zde výsadby menší. Za loňský rok se plocha zmenšila o 1 % na 10 100 ha, za uplynulých 5 let již o 9 %. Z tohoto důvodu je Francie pro Německo důležitým odbytištěm třešní. V roce 2008 vyvezlo Německo do Francie 880 t z celkového exportu 25 000 t. Ve Francii se sklídí méně třešní než v loňském roce. Toto je podle odhadů francouzského ministerstva zemědělství. Podle prvního odhadu k 1.5.2010 by měla být sklizeň 49 700 t, což je o 2 % méně než vloni. Dlouhodobý průměr bude tímto nižší o 6%. Z toho je určeno 40 000 t pro čerstvý trh a 9 700 t na zpracování.

Německo je vytoužený trh

Pro všechny 4 představené evropské producenty třešní je Německo nejdůležitější nebo jeden z nejdůležitějších odbytových trhů. Například Turecko vyvezlo v roce 2009 z celkového množství 51 000 t třešní do Německa 14 700 t. Turecké vývozní statistiky ukazují, že Rusko

je stále důležitější odbytový trh. Sice se vyvezlo do Ruska v roce 2009 12 400 t, což je více než v roce 2008 (8 900 t), ale nebylo překonáno rekordní množství z roku 2007 (20 000 t).

Španělsko vyvezlo v roce 2009 na 25 500 t a to bylo rekordní množství třešní. V roce 2008 to bylo 13 500 t. Za nárůst může především dobrý odbyt do Velké Británie. Přes hospodářskou krizi a špatný kurz libry zabraly reklamní akce a Velká Británie dovezla ze Španělska 8 450 t (2008, 4 200 t). Nejenom do Velké Británie, ale i do Německa, druhého největšího odběratele, se zvýšil vývoz o 70% (4 260 t) oproti loňskému roku.

Z důvodu nepříznivého počasí vyvezla Itálie v posledních letech méně třešní. S celkovým množstvím 4 850 t třešní byl dosažen nejslabší exportní výsledek posledních 5 let. Přes polovinu třešní (2 600 t) se vyvezlo do Německa, který je nejdůležitějším odběratelem. Španělsko odebralo v roce 2008 druhé největší množství 1 400 t, v roce 2009 to bylo pouze 410 t. Třetím největším odběratelem v roce 2008 byla Velká Británie (770 t), v roce 2009 to bylo jen 220 t.

Německé třešně – Cíl posílit odbyt

V současnosti je ještě těžké odhadnout příští sklizeň. Z různých pěstitelských oblastí se ozývá, že násada raných odrůd je slabší než u odrůd pozdních. Jako každý rok je nejdůležitějším faktorem úspěšnosti počasí během sklizně. Z tohoto důvodu je těžké odhadnout průběh sklizně a také jestli bude opět těžký odbyt jako v loňské sezóně. V loňském roce byl přes 2 týdny v červenci silně pokryt trh německým zbožím. V zásadě je maloobchod s potravinami zásoben importním zbožím. Je zde uvedeno odděleně zboží domácí a zboží ze zahraničí. Skoro 22 % třešní, které se prodávají v diskontech, a 32 % třešní, které se prodávají v ostatních supermarketech, pocházejí z domácích výsad. Silně zastoupeny jsou třešně z domácí produkce ve specializovaných prodejnách (76 %) a na tržištích (83 %).

(AMI-ML)

Metodický pokyn Mze č. 4/10

Mze vydalo ke konci března letošního roku metodický pokyn k zakládání, údržbě a ošetřování meziřadí vinic, sadů a krajinných prvků v režimu ekologického zemědělství, vzhledem k dodržování požadavků nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a v souladu s nařízením Komise (ES) č. 889/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, pokud jde o ekologickou produkci, označování a kontrolu.

Tento metodický pokyn nabývá platnosti dne 1. 6. 2010 a můžete jej nalézt v plném znění na našich webových stránkách (WWW.ovocnarska-unie.cz)

(Mze)

Nově povolené pesticidy pro integrované systémy

FUNGICIDY:

Obchodní název přípravku: **Minos (2.2.2010)**

Registrační číslo přípravků: **3999-13**

Registrant přípravku: **BASF SE**

Název účinné látky: **Pyrimethanil**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování	Aplikační poznámky
réva vinná	plíseň šedá	2,5 l/ha	3) max. 1x během sezóny
jabloň, hrušeň	strupovitost jádřovin	0,75 - 1 l/ha	3) preventivně
jahodník	plíseň šedá	2,5 l/ha	3) max. 1x během sezóny

Obchodní název přípravku: **Ortiva (2.2.2010)**
 Registrační číslo přípravků: **4247-4**
 Registrant přípravku: **VŠÚO HOLOVOUSY s.r.o.**
 Název účinné látky: **Azoxystrobin**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování	Aplikační poznámky
jahodník	antraknózová skvrnitost jahodníku, antraknózová hniloba jahod, padlí jahodníku, bílá skvrnitost listů	1 l/ha 400-800 l vody /ha	3) max. 2x

Obchodní název přípravku: **Sulka (15.9.2009)**
 Registrační číslo přípravků: **1053-13**
 Registrant přípravku: **Ovocnářská unie České republiky**
 Název účinné látky: **Polysulfidická síra**
 Status registrace: **Minoritní použití**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost	Poznámky
Peckoviny	Hálčivec višňový	40 - 50 l/ha	Při rašení, Max. 1x

Obchodní název přípravku: **Sulikol 750 SC (16.9.2009)**
 Registrační číslo přípravků: **4486-0**
 Registrant přípravku: **Ovocnářská unie České republiky**
 Název účinné látky: **Síra**
 Biologická funkce přípravku: **Fungicid, Akaricid**
 Druh balení: **Velkobalení**
 Status registrace: **Minoritní použití**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost	Poznámky
Peckoviny	Hálčivec višňový	5 - 10 l/ha	Při rašení, Max. 3x
Rybíz	americké padlí angreštové	5,0-6,5 l/ha	3) max. 5x
Angrešt	americké padlí angreštové	5,0-6,5 l/ha	3) max. 5x

Obchodní název přípravku: **Kumulus WG (10.12.2009)**
 Registrační číslo přípravků: **4098-0**
 Registrant přípravku: **Ovocnářská unie České republiky**
 Název účinné látky: **Síra**
 Status registrace: **Minoritní použití**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování	Aplikační poznámky
angrešt, rybíz	americké padlí angreštové	5,0-6,0 kg/ha	3) max. 5x
peckoviny	hálčivec višňový	5,0-10,0 kg/ha	1) při rašení 3) max. 3x

INSEKTICIDY:

Obchodní název přípravku: **SpinTor (22.9.2009)**
 Registrační číslo přípravků: **4515-0**
 Registrant přípravku: **Dow AgroSciences s.r.o.**
 Název účinné látky: **Spinosad**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování	Aplikační poznámky
jabloň	obaleč jablečný, obaleči slupkoví a pupenová	0,6 l/ha	3) podle signalizace, max. 2x

Obchodní název přípravku: **Madex (12.3.2010)**

Registrační číslo přípravků: **4691-0**

Registrant přípravku: **BIOCONT LABORATORY, spol. s r.o.**

Název účinné látky: **Cydia Pomonella GV**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování	Aplikační poznámky
jabloň, hrušeň	obaleč jablečný	0,1 l/ha	3) podle signalizace, první aplikace před líhnutím housenek, další aplikace v intervalu 6-14 dnů, (max. 8 slunečných dnů), max. 3x na 1 generaci

Obchodní název přípravku: **Ekol (28.1.2009)**

Registrační číslo přípravků: **1636-3C**

Registrant přípravku: **Ovocnářská unie České republiky**

Název účinné látky: **Olej řepkový**

Biologická funkce přípravku: **Aditivum**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost
Ovocné dřeviny	Zlepšení vlastností aplikační kapaliny, zvýšení účinnosti	1 – 1,5 l/ha (0,1 – 0,15%) 1000 l vody/ha TM s insekticidy (mimo Reldan)
Ovocné dřeviny	Zlepšení vlastností aplikační kapaliny, zvýšení účinnosti	8,5 l/ha (0,85%) 1000 l vody/ha + 1,5 l Reldanu 40 EC TM proti přezimuj. škůdcům

Obchodní název přípravku: **Carpovirusine (12.3.2010)**

Registrační číslo přípravků: **4706-0**

Registrant přípravku: **Arysta LifeScience S.A.S.**

Název účinné látky: **Cydia Pomonella GV**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování	Aplikační poznámky
jabloň	obaleč jablečný	1 l/ha	3) podle signalizace, na počátku líhnutí housenek, v intervalu 10-12 dnů, max. 3x na 1 generaci škůdce

Obchodní název přípravku: **Reldan 40 EC (30.6.2009)**

Registrační číslo přípravků: **4193-8**

Registrant přípravku: **Ovocnářská unie České republiky**

Název účinné látky: **Chlorpyrifos-methyl**

Status registrace: **Minoritní použití**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost	Poznámky
Jádroviny	Přezimující škůdci	1,5 + 8,5 l Ekol 300 -1000 l vody	Podle signalizace, max. 1x BBA 21 – BBA 53
Peckoviny (mimi třešeň)	Přezimující škůdci	1,5 + 8,5 l Ekol 300 -1000 l vody	Podle signalizace, max. 1x BBA 21 – BBA 51
Třešeň	Přezimující škůdci	1,5 + 8,5 l Ekol 300 -1000 l vody	Podle signalizace, max. 1x BBA 21 – BBA 25

Obchodní název přípravku: **Mospilan 20 SP (26.6.2009)**

Registrační číslo přípravků: **4053-7**

Registrant přípravku: **Ovocnářská unie České republiky**

Název účinné látky: **Acetamiprid**

Status registrace: **Minoritní použití**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost	Poznámky
Peckoviny	Štítenka zhoubná	0,25 kg/ha 300-1000 l vody	Podle signalizace. V době hromadného rozlézání nymf, max. 1x
Třešeň, višeň	Zobonosky	0,25 kg/ha 300-1000 l vody	Podle signalizace. Nejpozději na počátku růstu plůdků, max. 2x.
Třešeň, višeň	Květopas peckový	0,25 kg/ha 300-1000 l vody	Podle signalizace, max. 1x.
Třešeň, višeň	Vrtule třešňová	0,25 kg/ha 300-1000 l vody	Podle signalizace, max. 1x.
Slivoň	Zobonosky	0,25 kg/ha 300-1000 l vody	Podle signalizace. Nejpozději na počátku růstu plůdků, max. 1x.

Obchodní název přípravku: **Vertimec 1,8 EC (26.6.2009)**

Registrační číslo přípravků: **3978-6**

Registrant přípravku: **Ovocnářská unie České republiky**

Název účinné látky: **Abamectin**

Status registrace: **Minoritní použití**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost	Poznámky
Jahodník	Roztočik jahodníkový	1 l/ha 1000-2000 l vody	Podle signalizace, max. 1x
Hrušeň	Mera skvrnitá Mera ovocná	1 l/ha	Podle signalizace, max. 1x

Obchodní název přípravku: **Trebon 10 F (16.7.2009)**

Registrační číslo přípravků: **3706-1**

Registrant přípravku: **Ovocnářská unie České republiky**

Název účinné látky: **Etofenprox**

Status registrace: **Minoritní použití**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost	Poznámky
Jabloň	Pilatka jablečná	0,5 l/ha	Podle signalizace, max. 1x

Obchodní název přípravku: **Pellacol (15.4.2010)**

Registrační číslo přípravků: **3849-1**

Registrant přípravku: **Nufarm GmbH & Co.KG. St. Petr Strasse 25, Linz, Rakousko**

Název účinné látky: **thiram**

Status registrace: **Minoritní použití**

Plodina, oblast použití	Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování	Aplikační poznámky
Ovocné školky, ovocné sady	Ochrana proti zimnímu okusu zvěří	3 l/ha/1000 stromků Ředění s vodou 1 : 1	3) nátěr, po výsadbě, x. 1x.
Ovocné školky, ovocné sady	Ochrana proti letnímu okusu zvěří	2 l/ha/1000 stromků Ředění s vodou 1 : 1	3) nátěr, po výsadbě, x. 1x

Změny v použití a evidenci pesticidů

Změna ohlašování při použití následujícího přípravku:

(povinnost ohlašovat každé použití následujícího přípravku z důvodu toxicity k savcům od letošního roku odpadá)

Obchodní název přípravku: **Thiram Granuflo**

Registrační číslo přípravků: **4189-3**

Název účinné látky: **Thiram**

Hodnocený údaj	Zkratka	Význam údaje	Poznámka, upřesnění
Hořlavost	X	Tuhá látka s možností samovznícení po zvlhnutí	
Hořlavost	Y	Nebezpečí samovznícení při styku s kyselinami	
Ochranná pásma vod	OP II.st.	Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů...	Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů povrchové vody
R věty - vodní organismy	R50/53	Vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí	
Toxicita savci	NK	Nevyžaduje klasifikaci	Změna pro rok 2010 !
Toxicita včely	NK	Nevyžaduje klasifikaci	

Informace k použití pesticidů

- Pesticid povolený k ochraně jaderovin lze použít k ochraně jabloní i hrušní
- Pesticid povolený k ochraně peckovin lze použít k ochraně třešní, višní, slivoní, meruněk, broskvoní i nektarinek
- Pesticid povolený k ochraně bobulovin lze použít k ochraně rybízu (červený, černý, bílý), angreštu i malin
- Pesticid povolený k ochraně ovocných plodin lze použít k ochraně jaderovin, peckovin i bobulovin.
- Používaný pesticid musí být registrován v Seznamu registrovaných přípravků SRS Brno k ochraně daného ovocného druhu a v daném roce.
- Nelze použít přípravek s povolenou účinnou látkou do sadů, ale s nepovoleným obchodním názvem pro ochranu ovocné plodiny v ČR (např. pesticid registrovaný k ochraně polních kultur) ani přípravek registrovaný pod jiným obchodním názvem v zahraničí a nepovolený v ČR.
-

Pro rok 2010 byly v záznamní povinnosti učiněny následující změny a evidenci nepodléhá:

- číslo šarže pesticidů
- zaznamenal, ošetřil
- evidence hodiny použití (jen v případě pro včely neškodných přípravků)

(Směrnice SISPO, doplněk pro rok 2010)

Odborné články

Chile 2009 – VI. mezinárodní symposium o třešních

Pěstování třešní ve vysokých tunelech, nové způsoby tvarování třešní za účelem zvýšení hustoty stromů na hektar, probírka květů, možnosti zamezení praskání třešní, třídění a skladování třešní – to je jen malý výběr témat, která byla přednesena na VI. mezinárodním symposiu o třešních, které proběhlo ve dnech 15.-19. listopadu 2009 v Chile ve Viña del Mar, Reñaca. Chile se díky dlouhodobé spolupráci mezi producenty, exportéry a výzkumníky stalo novou ovocnářskou velmocí. Pěstování révy a ovoce (převážně mírného a subtropického pásma) se zde rychle rozvíjí, což je vidět i na míře chilského exportu – celosvětové prvenství ve vývozu stolních hroznů (sklizeň od listopadu do srpna) a druhé místo u avokáda (celoročně odrůda Hass). Pro výrobu vína se nejvíce pěstují odrůdy 'Cabernet Sauvignon' (přes 40% produkce), 'Sauvignon Blanc' a 'Merlot'. Chile je také významným producentem jablek, třešní, kiwi, švestek, anony a dalších druhů ovoce.

Plocha třešňových sadů se v Chile během posledních osmi let téměř zdvojnásobila a v současnosti přesahuje 12 tisíc hektarů (v roce 2009 bylo v ČR 967 ha třešní). Mezi ranými odrůdami dominuje 'Bing' v pozdních pak 'Van', v nových sadech je vysazován 'Lapins', pěstovány jsou převážně na středně a více vzrůstných podnožích (MaxMa 14, Cab 6P, Colt, SL 64), v sadech je používána závlaha. Zdlouhavé zkoušení a zavádění zahraničních odrůd (též díky přísným fyto-sanitárním předpisům a dlouhé karanténě) má být nahrazeno novými chilskými odrůdami. Geografické uspořádání státu samo o sobě umožňuje významné prodloužení sklizňového období, je ovšem nutné najít genotypy vhodné do těchto extrémních oblastí, o což se s využitím biotechnologie snaží místní ambiciózní šlechtitelský program. Současná třešňová sezóna je od listopadu do prosince a tak většina produkce zásobuje předvánoční trhy severní polokoule. Ke snížení rizika odbytu slouží rozdělení na čtyři trhy - USA, Evropu, Dálný Východ a oblast Perského zálivu. Doprava k odběratelům trvá i 40-50 dní, což klade vysoké nároky na kvalitu přepravovaného zboží.

Zájem o další posílení pozice Chile na mezinárodních trzích vedl i k pořádání zmíněného symposia, kterého se zúčastnilo více než 200 vědeckých a odborných pracovníků. Silně byly zastoupeny státy Severní Ameriky, Evropy (zvláště pak Polsko, Maďarsko, Itálie a Španělsko) a hostíci Chile. Symposium se týkalo komplexně veškeré problematiky třešní, přednášky a posterly zahrnuly témata od šlechtění přes pěstování a ochranu až po zpracování třešní. V reakci na průběh letošního jara se zdá velmi aktuální otázka věnovaná zastřešení sadů třešní jako ochrana proti praskání. Použití ochranných fólií různých typů (sloužící k ochraně proti kroupám, dešti, větru) se rozšiřuje v řadě zemí. V Norsku jsou prakticky nutností, také v sousedním Německu jejich plocha narůstá. Další možností jsou výsadby ve vysokých tunelech (cca 5 metrů), zkoušené od 90. let ve Velké Británii, které modifikují mikroklima sadu, omezují negativní vliv vnějších faktorů a v důsledku toho je výsadba v lepším zdravotním stavu, vstupuje dříve do plodnosti a plody jsou větší a kvalitnější. Zároveň umožňují sklizeň i řez při nepříznivém počasí. Finanční náročnost těchto konstrukcí je vyšší než u pouhého krytu a proto je nelze použít jen jako ochranu proti praskání.

Alternací k fóliím je využití sítí, které jsou používány především jako fyzické bariéry proti průniku škůdců (např. na Novém Zélandu proti ptactvu), nově se objevují i sítě proti vrtuli třešňové. Zároveň mohou částečně chránit proti silným deštům (zbrzděním jejich rychlosti či rozbitím na menší kapky).

V části věnované praskání plodů třešní byly prezentovány výsledky hodnocení vlivu různých systémů zastřešení, průběhu srážek a množství aplikované závlahy, která může při nevhodném použití naopak vést k zvýšení počtu popraskaných plodů. K omezení praskání jsou zkoušeny nové ochranné postřiky, ty nejsou určeny ke zpevnění plodů, ale vytvářejí ochranou vrstvu, která brání vniknutí vody do plodů (biofilm SureSeal, lipofilní vrstva RainGardTM). Obdobný přípravek bude zkoušen i v našich podmínkách.

Za ČR byly prezentovány výsledky pokusů s méně vzrůstnými podnožemi třešní z projektu Integrovaná produkce třešní a višně (1G58071). Cesta byla umožněna díky podpoře MZe ČR a VŠÚO Holovousy.

(Ing. Hana Drahošová, VŠÚO Holovousy s.r.o.)

Houby spojené s chorobami dřeva u jádrouvin ve Western Cape

Úvod

Choroby dřeva je široce obsáhlý termín používaný při popisu nejrůznějších abnormalit vyskytujících se na dřevních částech trvalých kultur, jakými jsou vinice, sady i jednotlivé ovocné stromy. Nejrůznější vnitřní i vnější projevy těchto chorob jsou způsobené zejména napadením houbami, jež přímo či nepřímo způsobují poškození nebo blokaci cévního systému. Mnoho takových organismů se dostane do rostliny skrze otvory jakými jsou například rány po řezu, poranění, průduchy (Brown-Ritlewski a McManus, 2000; Lancette a Robinsou, 2001, Slippers a kol., 2007). Následně se projevují různé příznaky jako různé formy rakovin, odumírání větví a hniloba dřeva, které následně mohou vést ke snižování výnosů a zhoršování kvality produkce. Postupné odumírání napadených částí od koncových částí může trvat mnoho let, než dojde k úplnému odumření celé rostliny.

V případě jádrouvin známe několik druhů patogenních hub, jež jsou celosvětově rozšířené. Mezi takové patří *Botryosphaeria*, *Chondrostereum*, *Diplodia*, *Eutypa*, *Leucostoma*, *Neofabrea*, *Neofusicoccum*, *Neonectria*, *Phomopsis* a *Valsa* (Glawe a kol., 1983; Jones, 1991, Kanematsu, 2002; Slippers a kol., 2007). Mezi houby, které byly izolovány z odumírajících nebo rakovinou postižených částí na území Jižní Afriky patří *Chondrostereum purpureum*, *Diaporthe ambigua*, *Diplodia seriata* a *Neofusicoccum australe* (Smit a kol., 1996; Crous a kol., 2000; Slippers a kol., 2007). *Leucostoma persoonii* z odumírajících částí a *Schizophyllum commune* z částí stížených hnilobou dřeva byly zjištěny jen v případě jabloní (Crous a kol. 2000). Závěry učiněné Crousem a kol. v roce 2000 se ovšem opírají o záznamy z 50.let nebo z éry ještě dřívější.

Zvládnutí chorob dřeva by mělo být v ideálním případě preventivním opatřením. Tehdy nejvíce záleží na co možná největším snížení množství inokula v sadech prostřednictvím odstraňování napadených částí a mrtvého dřeva ze sadů. Poněvadž řada patogenů vyvolávající choroby dřeva není druhově selektivních, je aktuální i otázka možného zdroje inokula z jiných druhů v sadu a okolí. Patogeny - *Botryosphaeriaceae*, *Phomopsis* a *Eutypa* jsou vysoce kosmopilní (Uddin a Stevenson, 1998; Moleleki a kol, 2002; Slippers a Wingfield, 2007) a mohou způsobovat mnohaletá poškození u celé škály hostitelských rostlin, jako réva, jabloně, hrušně, broskvoně, slivoně, meruňky, mandloně a pistácie.

Míra rozšíření a příčiny chorob dřeva u jádrouvin ve Western Cape nejsou v současnosti známé, ačkoliv příznaky jsou v sadech pozorovány. Z tohoto důvodu byl na Stellenboské universitě zahájen výzkumný projekt s cílem objasnit původ těchto chorob. Získané znalosti o předmětných patogenech napomůže k prozkoumání typů struktur, které se vytvářejí na povrchu dřeva z hlediska přežívání patogenů a zjistit způsob šíření patogenů. Zpětně získané informace povedou k vytvoření metodiky zvládnutí chorob dřeva u jádrouvin.

Výzkum isolátů patogenních hub a jejich identifikace

V 5-ti pěstitelských oblastech – Ceres, Wolseley, Villiersdorp, Vyeboom a Elgin byly odebrány vzorky ze stromů dvou nejpěstovanějších odrůd jižní Afriky – jabloně, 'Granny Smith' a hrušně 'Packham's Triumph'. Dřevo s příznaky napadení bylo odebráno ze sadů starších 10-ti let. V laboratoři byly zdokumentovány vnitřní i vnější příznaky a byla provedena izolace. Isoláty hub byly druhově identifikovány na základě sledování morfologie kolonií a zároveň molekulárními metodami.

V sadech byly pozorovány 4 základní typy projevů – různé rakoviny, papírové odlupování kůry, zpětné odumírání větví a hniloba dřeva. Jak v případě jabloní, tak v případě hrušní se nečastěji vyskytovaly formy rakoviny – rakovina uvnitř a v okolí řezných ploch a podélné odumírání dřeva větví a kmene klínovitě zasahující hluboko do dřeva v podélném směru. Vyskytovaly se 3 hlavní vnitřní příznaky – klínovité nekrózy dřeva, změna barvy dřeva - pruhování cévních svazků a hnědá hniloba. Měkká hniloba, příznačná pro houby působící hnilobu - Basidiomycota nebyla běžně nalézána. Nejčastěji se vyskytujícím příznakem uvnitř stromu byly klínové nekrosy dřeva. Zatímco vnější projev rakoviny se projevil vždy, klínové nekrosy dřeva naproti tomu nikoliv. Bylo izolováno několik druhů hub. Některé z nich patřily mezi výše popsané druhy, jako *Diplodia seriata*, *Neofusicoccum australe* a *Eutypa lata*, některé objevené organismy nebyly dosud na jabloních a hrušních objevené. Druh *Phaeoacremonium* zahrnuje několik známých patogenů podílejících se na Petriho chorobě a onemocnění ESKA u révy vinné. Druh *Phaeoacremonium aleophyllum*, v našem výzkumu nejhojnější druh tohoto rodu byl nalezen na jabloních v Kalifornii při obdobném výzkumu, ovšem nebyl v souvislosti s jabloněmi vzpomínán na žádné jiné lokality. V tomto výzkumu je vůbec poprvé vzpomínána vazba rodu *Phaeoacremonium* a druhu *Neofusicoccum vitifusiforme* na jádroviny. Výhradně v případě hrušní byl izolován nový druh rodu *Diplodia*. V současnosti probíhá popis tohoto druhu. Během výzkumu byly též objeveny 2 druhy rodu *Phomopsis*. Tyto zatím zůstávají neidentifikované, ovšem s pomocí sekvencí získaných při molekulární identifikaci byla provedena fylogenetická klasifikace. Druh *Diplodia seriata* byl izolován ve všech regionech našeho výzkumu, vyjma vzorky jabloní z oblasti Elgin, ve významných množstvích. Tento druh byl často provázen běžnou vnější rokovinou kmene. Je to kosmopolitní druh, schopný přežít na mrtvém dřevě či kůře hostitelské rostliny (Castillo-Pando a kol., 2001). Kromě toho, že může způsobovat poškození na kmenech, může působit skvrnitost listů a posklizňové škody jako černá hniloba jablek (Jones a Aldwinkle, 1991; Venkatasubbiah a kol., 1991). Tento druh byl na území jižní Afriky izolován z plodů jablek a hrušek stížených černou hnilobou (Crous a kol., 2000). Plošná přítomnost toho patogena v sadech by mohla, za správných okolností, způsobit závažné posklizňové problémy, což je dostatečným důvodem, abychom se snažili preventivně předejít šíření inokula. U vybraných isolátů těchto druhů hub byly prováděny studie patogenity a předběžné závěry těchto nezávislých nástřelových testů ukazují, že většinu těchto organismů můžeme považovat za potenciální patogeny jabloní a hrušní.

Management chorob dřeva

Většina patogenů identifikovaných v této studii se podílí na onemocnění dřeva u révy. *Eutypa lata* způsobuje odumírání révy. Druhy hub náležející k rodu *Phaeoacremonium* jsou spojovány s Petriho chorobou a ESKOU. *Neofusicoccum australe*, *N. vitifusiforme* a *Diplodia seriata* přispívají k černému odumírání ramen révy vinné („black death arm“) nebo Botriosphaeriové rakovině révy. Výskyt mnoha druhů hub, normálně se vyskytujících na révě by měl být důvodem k obavám vzhledem k trendu výsadby vinic v chladnějších klimatických oblastech, které byly předtím využívány převážně k pěstování ovocných druhů. Zamořené sady se mohou chovat jako zdroj inokula pro vinice a naopak. V takovém případě by bylo dobré snížit množství potenciálního větrem přenosného inokula za účelem vyhnout se možnosti nakažení stromů a eventuálním ztrátám prostřednictvím přísnějších zdravotních opatření.

Samozřejmou záležitostí by mělo být odstraňování odumřelých či napadených částí ze stromů i dřevního materiálu ze země. Odstraňování napadených větví může uchránit zbytek stromu před zachvácením rakovinou. Aplikace benomylu, kresoximetylu, a trifloxistrobinu na list v pokusech s jabloněmi napadenými Botriosphaeriovou rakovinou kmene soustavně snižovala vnější projev příznaků rakoviny (Brown-Ritlewski a McManus, 2000), ačkoliv tyto aplikace nedokázaly zabít růst mycelia uvnitř dřeva a *Botriosphaeria* mohla být ze dřevních

tkání znovu izolována. V případě révy se řezné rány ukazují jako důležitá vstupní brána pro patogeny působící onemocnění kmínků (Munkvold a kol., 1994, Adalat a kol., 2000; van Niekerk a kol., 2008). Aplikace fungicidů může být v ochraně ran po řezu účinná (Sosnowski a kol., 2008), ovšem v jižní Africe nejsou povolené pro takovou aplikaci žádné přípravky. Navíc, účinnost přípravku aplikovaného na řezné rány po čase klesá, ovšem rány zůstávají nadále citlivé k infekci (van Niekerk, 2008).

Druhy rodu *Trichoderma*, jako přípravek biologické ochrany, prokázal také svou účinnost (Hunt a kol., 2001; Di Marco a kol., 2004), přičemž několik takových přípravků je do révy pro aplikaci na řezné rány v jižní Africe povoleno.

Ochrana poraněných míst užitím registrovaných „balzámů“ založených na chemické bázi je důležité z hlediska prevence výskytu nových infekcí, je-li přípravek užit krátce po řezu. Ačkoliv se v případě révy ukázala aplikace takových „balzámů“ nefungicidní povahy neúčinná (van Niekerk, 2008). Praxe ukázala, že není-li přípravek na ránu aplikován včas, může „balzám“ akrylátové povahy uzavřít přítomné patogeny přímo na ráně. Trhliny v aplikovaném nátěru mohou být vstupní branou infekce také. Kombinace akrylátové barvy s carbendazymen nebo bórem prokázala účinnost v ochraně řezných ran na révě před infekcí houbou *Eutypa lata* (Sosnowski a kol., 2008).

Výskyt patogenů způsobujících onemocnění dřeva jádřovin vyžaduje další výzkum, aby bylo možné zlepšit management těchto chorob. Náchylnost ran po řezu k infekci je v případě jádřovin nutno teprve stanovit, stejně tak prověřit účinnost fungicidů a biologických preparátů v ochraně řezných ran.

Poděkování

Rádi bychom poděkovali společnosti DFPT Research a Národní vědecké nadaci za zahájení projektu a také pěstitelům jabloní a hrušní za poskytnutí rostlinného materiálu pro tuto studii.

(SA Fruit Journal, X-XI.2009, str.98-101 – Ch.)

Spála růžokvětých – *Erwinia amylovora* – nejnebezpečnější choroba jádřovin

Šíření EA v ČR

Průběh letošního jara může hrát důležitou roli v potenciálním ohrožení našich sadů bakterií – *Erwinia amylovora*. I když se na našem území objevila již před více jak 20-ti lety, dlouho o sobě nedávala příliš znát. Před několika lety začalo docházet k výskytům i v regionech mimo okolí Prahy, Kolínska, Kutnohorska, Mělnicka a Litoměřicka. Škody jí působené však naštěstí nedosáhly úrovně jejího plného likvidačního potenciálu a výskyty byly více-méně spíše lokální. Je třeba si však uvědomit, že zdroj infekce, přítomnost bakterie, byla zjištěn ve většině okresů ČR.

Průběh loňského roku

Loňský rok, pro ovocnáře značně nepříznivý, s výskytem extrémních výkyvů počasí, krupobitím a téměř subtropickým průběhem června a července s vydatnými odpoledními srážkami a vysokou vzdušnou vlhkostí, zdánlivě by se zdál optimálním pro silný úder spály. Ovšem naproti tomu, extrémně suchý průběh jara (IV-V) s extrémně vysokými teplotami neumožnil rozvoj infekce, neboť bakterie vyžadují vysokou vzdušnou vlhkost (nad 75 % RVV). Taktéž druhá polovina léta a podzim byly, až na některé oblasti – např. Jižní Čechy, byla až extrémně suchá.

Infekční potenciál EA

Je třeba si uvědomit, že ačkoliv nenalezneme v předchozím roce jedince s projevem onemocnění, neznamená to, že jsou naše sady v bezpečí. V nepříznivých podmínkách se bakterie chová saprofytický a vyčkává vhodné příležitosti, aniž by působila bezprostřední

škody. Její množovací potenciál je obrovský. Za 75 minut se dokáže zmnožit o 100 %. K extrémnímu namnožení dojde podle Ing. Korby za 12-14 hodin, ovšem, nepokračují-li příznivé podmínky, bakterie naštěstí odumírá.

Dojde-li k propuknutí silné infekce, může být sad nebo citlivá odrůda naprosto zdecimována v pouhých několika dnech. Silně pokročilá infekce s tvorbou exudátu, který následně odkapává ve formě tenkých provazců slizu, může za větrného počasí ohrožovat i značně vzdálené výsadby (přenos větrem až na 50 km).

Zdroje infekce

Zdrojem infekce mohou být aktivní ložiska (napadené rostliny v okolí – plané hlohy, zahrady, sady, meze, remízky, okraje lesů apod.) nebo k infekci dochází z vlastního pletiva rostlin, kde byla infekce v latenci. Infekce způsobená latentním napadením výsadby v předchozích letech se může podle Ing. Korby projevit až o 14 dní dříve.

Mezi hlavní rizikové období patří samozřejmě možný přenos infekce včelami za květu. V případě infekce přes květy odumírá, podle Ing. Korby, následně zpravidla celý strom. Naproti tomu lokální infekci větví lze někdy s úspěchem odříznout (nutná je bezprostřední likvidace). Potenciálním nebezpečím může být kočování včelstev po sadech.

Hlavní infekce na jaře bývá ovocnáři více sledována, ovšem nebezpečné je též pozdní kvetení sadů v srpnu a na podzim. Pro vznik aktivního napadení v srpnu je třeba obvykle delších příznivých podmínek (14 dní), a někdy, zejména pak na podzim již ani nedojde k aktivnímu projevu choroby toho roku, nýbrž až v roce následném. S takovou pozdní infekcí mají problémy ovocnáři též v Polsku, Německu a Belgii.

Nebezpečí v Polsku představuje podle zkušeností prof. Piotra Sobiczewského školkařský materiál pocházející ze zemí EU, kde se EA vyskytuje běžněji. Přestože materiál je vybaven rostlinolékařským pasem, běžná kontrola latentní infekci není schopná odhalit (nutné je testování latentní infekce). Nejzávažnější zdroj infekce v Polsku představuje hloh.

Boj s EA v polských sadech – z přednášky Piotra Sobiczewského – Ovocnářské dny 2010

Zdrojem primární infekce jsou především bakterie přežívající na okrajích lézí (až 90% bakterií přežívá zde), ovšem i bakterie uvnitř bezpříznakových výhonů nebo bakterie na jejich povrchu. Velký význam má bezprostřední odstraňování napadených větví, minimálně ve vzdálenosti 30 cm od léze směrem do zdravého dřeva. Velký význam má bezprostřední zatření rány, kdy v Polsku používají přípravek Funaben ve směsi s dvoumocným kationtem mědi a Pomonitem, jež zabraňuje prorůstání výhonů z okolí rány. Náradí dezinfikují lihem. Na novém Zélandu v případě silnějšího napadení sadu odřezávají celé koruny, jež bezprostředně likvidují a na zbylé kmeny následně roubují zdravý materiál. Někdy odřezávání ani přeroubování nenapadenými rouby není efektivní. Infekci kromě lidí a ptactva přenáší na 80 druhů hmyzu a dešťové kapky. Včely jsou důležitým přenašečem jen v období květu (včetně pozdního kvetení).

V boji proti EA je nutné, kromě použití odolných odrůd i optimalizace intenzity růstu stromu (volba ne-příliš bujně podnože). Zjistili, že aplikace Regalisu napomáhá odolnosti stromů před napadením. Mechanismem účinku je snížení intenzity růstu, přičemž strom produkuje navíc metabolit účinný proti EA. V ohrožených lokalitách nepoužívají závlahu, neboť bylo zjištěno, závlahový stres zvyšuje odolnost stromů před napadením. V ohrožených sadech neprovádějí letní řez.

Z chemických přípravků lze na území Polska v boji proti EA využít pouze Cu^{2+} a aplikaci Regalisu. Důležité je pravidelné provádění přehlídek v sadech a preventivní aplikace mědi. V USA jsou k dispozici antibiotika (Streptomycin, Oxytetracyklin), jež jsou ovšem v Evropě zakázána. K dispozici je též biopreparát Kazumin. Účinnost biopreparátů je však dostatečná pouze při slabém napadení.

Ve Skirniewicích pracují též na vývoji biopreparátu podobného mechanismu jako německý přípravek „Blossom Protect“, jehož účinnou složkou jsou kvasinky. Účinnost tohoto preparátu se uvádí na úrovni Streptomycinu, je třeba si ovšem uvědomit, že kvasinky jsou extrémně citlivé k aplikaci fungicidů. Další nevýhodou preparátu je vznik rizivosti plodů při vyšší četnosti aplikace než 2 x.

Prognóza, monitoring, signalizace

Kromě vizuálních přehlídek, kdy se snažíme podchytit možné zdroje nebo alespoň počátek vznikající infekce, existuje několik předpovědních systémů pro splnění podmínek infekce, které pracují s vlhkostí vzduchu, srážkami, sumou aktivních teplot a teplotou. Ing. Korba uvádí, že, tyto zahraniční předpovědní systémy mají v našich podmínkách určitou časovou disproporci. U systému BIS 95 je u nás odpovídající odpočet 14 dní. U systému prof. Steinera, USA, Maryblyt je v našich podmínkách nutno připočíst 10 dnů. Systém Cougarblight se nezdá příliš vhodným modelem pro naše podmínky.

Ing. Zelenka, SRS, vypracoval pro naše podmínky účinný předpovědní systém určený sadařům disponujícím vlastní meteostanicí.

Výskyt EA ve Švýcarsku a Rakousku – z přednášky Piotra Sobiczewského–Ovo. dny 2010

V roce 2007 bylo ve Švýcarsku napadeno 25% výsadeb, přičemž plná 2 % ovocných sadů musela být zcela zlikvidována. Byla provedena likvidace 200.000 ovocných stromů, přičemž švýcarská vláda vyplatila ovocnářům kompenzaci ve výši 30 mil EUR. Výjimečně byla povolena aplikace Streptomycinu, aby napadené sady mohly být zachráněny.

V oblasti Štýrska byl zaznamenán výskyt EA v 50% sadů oblasti. Likvidováno bylo 10 ha. Ztráty dosáhly výše 2 mil EUR.

Přestože v posledních 2 sezonách nedošlo k plošným výskytům takového rozsahu jako v roce 2007, je třeba mít před touto, prakticky nejničivější, chorobou patřičný respekt a nepodceňovat situaci.

(Ch.)

Ochrana rybízu proti nesytce rybízové metodou hromadného vychytávání

Mezi hospodářsky nejzávažnější a celosvětově rozšířené škůdce rybízu patří nesytka rybízová (*Synanthedon tipuliformis* Cl.). Kromě černého rybízu napadá i bílý a červený rybíz, angrešt a maliník (Suckling *et al.* 2005). Ohroženy bývají zpravidla starší a zanedbané výsadby (Lánský a kol. 2005). Nesytka je zařazena do čeledi nesytkovití (*Sesiidae*), řádu motýlů (*Lepidoptera*) (Kůdela a Kocourek 2002).

Příznaky poškození :

Uvnitř výhonů rybízu je vyžraná dlouhá chodba, nejčastěji se nachází ve spodní třetině prutu nebo kdekoli na kmínku (Lánský a kol. 2005). Napadené části rostlin vadnou a zasychají. Dochází k oslabení a lámání prutů. Tvorba pupat na napadených částech prutu je nerovnoměrná (Grassi *et al.* 2002). Na řezu je chodba po obvodu vyplněna hnědým trusem. Před kuklením se housenka prožírá k povrchu prutu, kde je ponecháno pergamenové okénko. Po výletu motýlů zůstává exuvie vyčnívat z prutu (Lánský a kol. 2005). V dolní části napadených větví bývá otvor, kterým housenka vytlačuje ven trus a piliny (Hluchý a kol. 1997). Žír uvnitř výhonů snižuje životnost rostlin spojenou se snížením výnosu a kvality (Cowles *et al.* 2005).

Příznaky napadení výhonu housenkou.

Bionomie:

Délka těla dospělců se pohybuje od 10 do 14mm, šířící jsou 2 až 3mm a v rozpětí křídel měří 18 až 20mm. Tělo je modročerně zbarvené s purpurovým leskem. Zadeček samců rozdělují čtyři zlaté příčné pruhy na segmenty, samičky mají pouze tři. Obě pohlaví mají na zadním konci těla výrazný chomáč dlouhých šupinek, tzv. anální vějíř. V klidovém stavu má motýl křídla rozložená. Z větší části jsou sklovitá a lysá, pouze žilnatina je obvykle pokryta černými šupinkami se zlatými skvrnami. Třásně z dlouhých, světle purpurových šupinek lemují zadní okraj křídel. Obě přední křídla mají 2-3 černé skvrny (Thomas 1998).

Po páření klade samička průměrně 50 hnědých vajíček (Carlen 2006). Obvykle jsou kladena jednotlivě do blízkosti suků, úžlabních pupenů, řezných ran, poranění nebo pod uvolněnou kůru. Pokud je populace veliká, mohou být nahloučena do skupinek. Vajíčka mají kulatý až protáhlý tvar, měří 0,3–0,6mm (Thomas 1998).

Larvy jsou po vylíhnutí krémově bílé se světle hnědou hlavou a měří přibližně 2mm. Během vývoje prochází 6 larválními instary. V dospělosti měří 15-18mm. Hlava se zbarvuje do červena až hněda. První hrudní článek (prothorax) je světle hnědý, ostatní články jsou jednotně krémové. Před kuklením se housenka výrazně zmenšuje (Thomas 1998).

Kukla je na počátku formování krémově bílá, uzavřená v tenkém hedvábném hnědošedém kokonu, později tvrdne a přechází do tmavě hnědé barvy. Přibližně 2 dny před líhnutím měří 10mm, barva se mění na černou se zlatými proužky a je již jasně zřetelný dospělec. Kuklení se odehrává v blízkosti vzniklého otvoru po předchozím žíru housenky. Vzhledem k ohebnému zadečku je kukla krátce před líhnutím dospělce schopná se částečně dostat ven z kukelné komůrky (Thomas 1998).

Životní cyklus:

Nesytky rybízová má jednu neúplnou generaci za rok (Thomas and Burnip 1991). Přezimuje ve stádiu housenky v tenkostěnném zápředku uvnitř větví. Během zimy housenky žír zastavují a až na jaře pokračují v prodlužování chodby, převážně za účelem usnadnění vylezení kukly z prutu. Žír je v tomto období již krátký. Po dokončení chodby až k výletovému otvoru, uzavřenému tenkou vrstvou kůry, přede housenka z hedvábí a pilinek pevný kokon a kuklí se. Kukla před líhnutím proráží kokon i blanité okénko a částečně vylézá ven z prutu. Poté se líhne motýl (Lánský a kol. 2005). Dospělí motýli se na severní polokouli objevují na přelomu května a června (Cowles *et al.* 2005), začátek letu lze odhadnout distanční metodou, sumací efektivních teplot, při $SET_{0,0}(h) = 4000^{\circ}C$ (Juroch a Perutka 1997). Let probíhá až do srpna. Dospělé nesytky létají pouze ve dne, aktivita je úzce spojená s teplotou a slunečním svitem. Za příhodných klimatických podmínek lze nad výsadbami rybízu zaznamenat „rojení samců“ (Thomas 1998). K páření dochází 3-4 hodiny po vylíhnutí. Samičky kladou vajíčka asi o 3 dny později, obvykle jednotlivě do blízkosti suků, úžlabních pupenů, řezných ran, poranění nebo pod uvolněnou kůru. Pokud je populace veliká, mohou být nahloučena do skupinek. Vajíčka nejsou nikdy vykladena na jednoleté dřevo, tento škůdce

upřednostňuje dvou a víceleté výhony. Jedna samička vyklade 3-8 vajíček denně, celková snůška činí 40-70 ks. Z vajíček se dle teplot, asi po 10 dnech, líhnou drobné housenky. Při 20°C trvá embryonální vývoj 8 dní (Fraval *et al.* 1998). Larvy se brzy zavrtávají do pletiv větví, kde probíhá žír a další vývoj. Životní cyklus se uzavírá přezimováním housenek uvnitř napadených větví (Grassi *et al.* 2002).

Ochrana:

Bionomie a způsob života ztěžují ochranu proti tomuto škůdci. Účinnost pesticidů je limitována krátkým obdobím, kdy nejsou larvy chráněny dřevní uvnitř výhonů. Kromě toho, vrchol výskytu se shoduje s termínem sklizně, kdy je použití pesticidů zakázáno. Efektivita pesticidů je také limitována nedostatkem účinných látek registrovaných v Evropě do rybízu a angreštu (Grassi *et al.* 2002) a rovněž nejsou k dispozici přípravky s odpovídající ochrannou lhůtou (Lánský a kol. 2005). Z tohoto důvodu jsou alternativní metody ochrany nepostradatelné (Grassi *et al.* 2002).

Monitorování se provádí zimní kontrolou dvou- a víceletých větví, které se odstřihují u země. Větev se postupně stříhá po 5cm segmentech až do poloviny. Pokud se narazí na chodbu, rozštípe se prut a hledá se živá housenka. Zaznamenává se procento napadených prutů s housenkou (Lánský a kol. 2005). Letovou aktivitu dospělců lze spolehlivě monitorovat feromonovými lapáky (Labanowska 2001).

Nepřímá ochrana je založená na podpoře přirozených nepřátel. Housenky napadá kuklice *Pelatachina tibialis*. Prokázána byla i účinnost aplikace suspenze entomopatogenních hlístic *Steinernema feltiae*. Při koncentraci 25 tis. háďátek/ml bylo dosaženo 99% mortality larev (Cowles *et al.* 2005). Do přímých metod lze zařadit odstraňování vadnoucích větví až k jejich bázím (Hluchý a kol. 1997). Likvidace takovýchto prutů v květnu a provádění pravidelného hlubokého řezu kultury s odstraňováním starých a napadených větví je doposud nejúčinnější ochranou (Lánský a kol. 2005). Přitom je nezbytné odstřihávat pruty u samé báze. V pahýlech 10-15cm a delších je schopna se nesytka vyvíjet jako v normálních prutech (Pultar - ústní sdělení 2010).

Další možností při ochraně rybízu je využití feromonů. Hmyz, především z řádu motýlů, používá sexuální feromony ke komunikaci při páření. Tento objev vedl rychle k myšlence, že sexuální komunikace a hledání jedinců k páření může být přerušena uvolněním syntetických feromonů do atmosféry (Witzgall *et al.* 2008). Přerušování možnosti páření pomocí feromonů se stalo komerčně velmi realizovanou technikou ochrany (Witzgall *et al.* 2008), pro níž se ustálily názvy „metoda dezorientace“ nebo „metoda matení“ (anglicky „mating disruption“ a „disorientation method“). V České republice není tato metoda doposud registrována. Synteticky vyrobené sexuální feromony jsou používány k regulaci hmyzu jak pomocí dezorientace (Grassi *et al.* 2002), tak i k vylákání velkého množství jedinců pomocí feromonových lapáků (Koltun and Yarchakovskaya 2006).

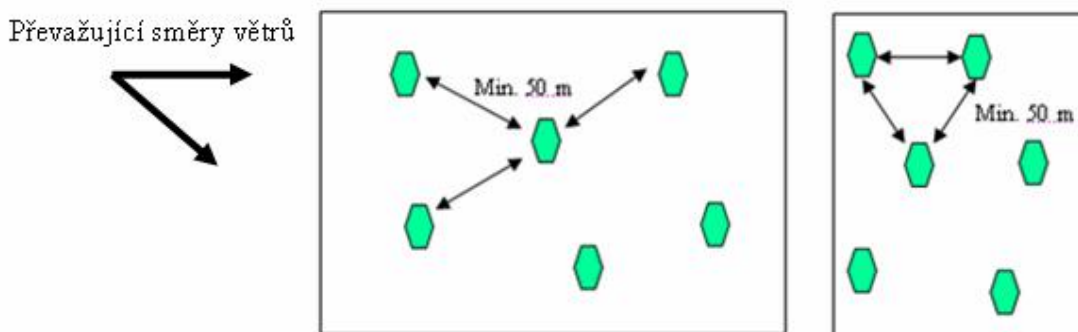
V rámci výzkumného projektu financovaného Národní agenturou zemědělského výzkumu QH 71164 - Inovace systémů integrované ochrany drobného ovoce proti komplexu škodlivých činitelů se zvláštním zřetelem na produkci jahod určených jako surovina pro dětskou výživu - jsou proto testovány vybrané metody biotechnické ochrany založené na feromonech. V průběhu předchozích testů se nadějně jevila metoda hromadného vylákání.

Metoda hromadného vylákání:

Metoda hromadného vylákání samců do feromonových lapáků (mass trapping) je založena na principu zintenzivnění atraktivity feromonových lapáků pro samce pomocí synteticky vyrobeného samičího feromonu. Následkem toho je omezeno páření a samice kladou neoplozená vajíčka. Tím dochází k postupnému snížení populační hustoty a poškození rostlin (Koltun and Yarchakovskaya 2006). Princip metody vychází z dobrých zkušeností s využitím metody likvidace samců (male annihilation technique, MAT) subtropických a tropických

vrtilí rodu *Bactrocera* (Steiner *et al.* 1965 aj.), nebo vrtule ovocné (*Ceratitis capitata*) (Cunningham 1989) a jako „mass trapping“ aplikované na celou řadu škůdců (přehled podává publikace El-Sayed *et al.* 2006).

Vychytávání je prováděno pomocí lapáků na bázi sexuálního feromonu. Nejčastěji je používán typ delta (BIOLATRAP) nebo funnel (UNITRAP) v počtu 6 ks na hektar, přičemž lapáky typu funnel jsou efektivnější a nedochází k nežádoucímu přeplnění škůdci při vysoké populační hustotě (Suckling *et al.* 2005). U delta typu byla prokázána nejvyšší atraktivita žlutých a zelených lapáků. U typu „funnel“ vykázaly vyšší účinnost lapáky kombinovaného zbarvení (zelená stříška, žlutý reflektor a bezbarvý, resp. bílý kolektor – obr. 6) než jednobarevně žluté (ibid.). Při testování různých feromonových lapáků se však ukázalo, že žlutě zbarvené lákají i užitečné druhy hmyzu, zejména čmeláky, samotářské včely, pestřenky a srpice (Pultar – ústní sdělení 2010). Účinnou látkou je směs feromonů (E,Z)-2,13-octadecadien-1-yl acetát a (Z)-13-octadecen-1-yl acetát. Nosičem této směsi je gumová kapsle. Lapáky se instalují na přelomu května a června, před dosažením $SET_{0,0}(h) = 4000^{\circ}C$, zavěšením na dřevěný či kovový kolík zatlučený do půdy v řadě mezi keři tak, aby byl lapák umístěn ve výšce vrcholků keřů. Odparníky se během vegetace nevyměňují. Rozmístění lapáků musí být rovnoměrné, v minimální vzdálenosti od sebe 50m (viz obr. 5). Při použití lapáku typu delta se lemové vložky vyměňují v pravidelných asi 14 denních intervalech, úlovky se kontrolují nejméně 2x týdně. Při sklizni rybízu je vhodné lapáky odstranit, aby nedošlo k jejich mechanickému poškození a po průjezdu sklízecího stroje je opětovně vyvěsit. Lapáky se ponechávají ve výsadbě do konce letové aktivity škůdce, tj. cca do poloviny srpna. Obvyklý způsob hodnocení účinnosti vychytávání používá metodu „rozstřihání výhonů“, kdy se vzorky výhonů rozřežou a housenky uvnitř se spočítají (Karalius *et al.* 2003). Zaznamenává se procento napadených prutů housenkou (Lánský a kol. 2005).

Obr. 5: Doporučované rozmístění lapáků s ohledem na tvar parcely se zřetelem na převažující směry větrů (u nás západní až severozápadní).

Pokusy prováděné ve VŠÚO Holovousy:

Metoda hromadného vychytávání samců do feromonových lapáků je prováděna na dvou různých velkých lokalitách s různým počátečním poškozením výhonů. První lokalita se nachází v obci Chloumky. Černý rybíz odrůdy „Titanie“ je pěstován na ploše 4 ha a počáteční napadení dosáhlo 19,25%. Druhá pokusná lokalita s výsadbou černého rybízu odrůdy „Ben Hope“ se nachází v obci Drahoraz, rozloha je 1,6 ha a počáteční napadení činilo 3%. Kontrolní neošetřená plocha v Ostroměři byla napadena z 36%.

Tab.1: Charakteristika pokusných ploch.

Plocha	Velikost	Odrůda	Založení	Typ lapáků	Počet lapáků
Chloumky	4 ha	Titania	1999	funnel	24
Drahoraz	1,6 ha	Ben Hope	2005	delta	10
Kontrola	4 ha	Titania	2002	---	---

Vychytávání bylo prováděno pomocí lapáků obou typů (viz tab. 1). Instalace lapáků ve výsadbách byla prováděna dle výše popsané metodiky. Úlovky na lapácích byly kontrolovány nejméně 2x týdně. Účinnost způsobu ochrany byla hodnocena v zimních měsících na základě počtu poškozených výhonů housenkou nesytka. Kontrolováno bylo min. 4 x 100 výhonů (40 keřů/10 výhonů). Neošetřená plocha slouží k porovnání účinnosti testovaných metod ochrany.

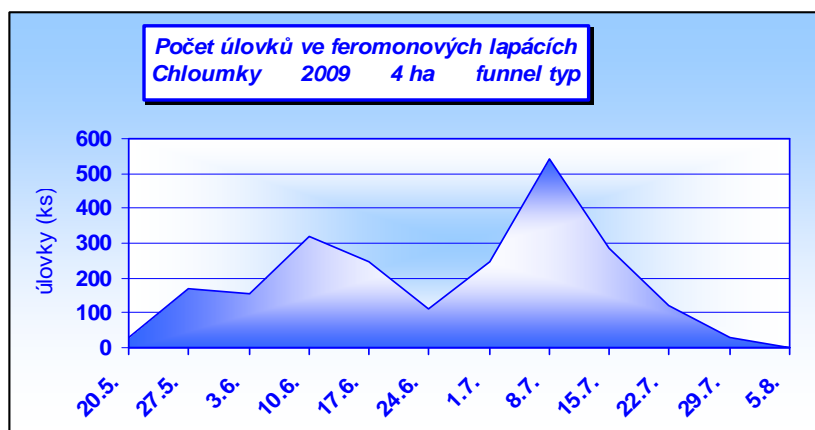
Výsledky:

Tab.2: Úlovky v lapácích na pokusných plochách.

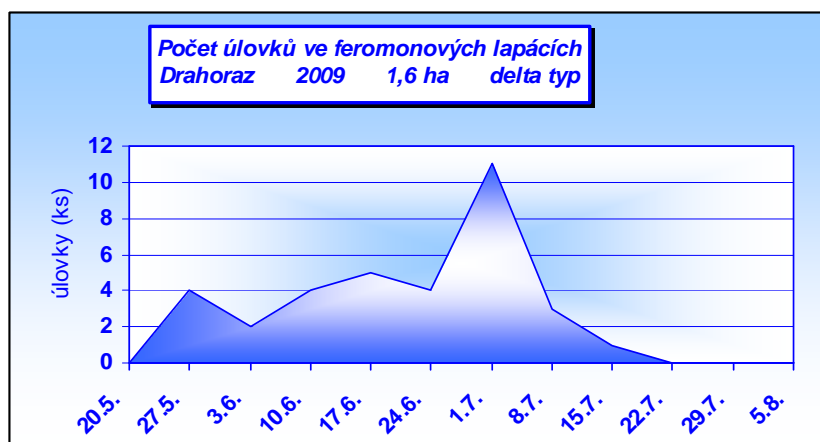
Plocha	Celkový počet úlovků	
	2008	2009
Chloumky	925	2252
Drahoraz	43	34

Tab.3: Napadení výhonů housenkou nesytka rybízové na pokusných plochách.

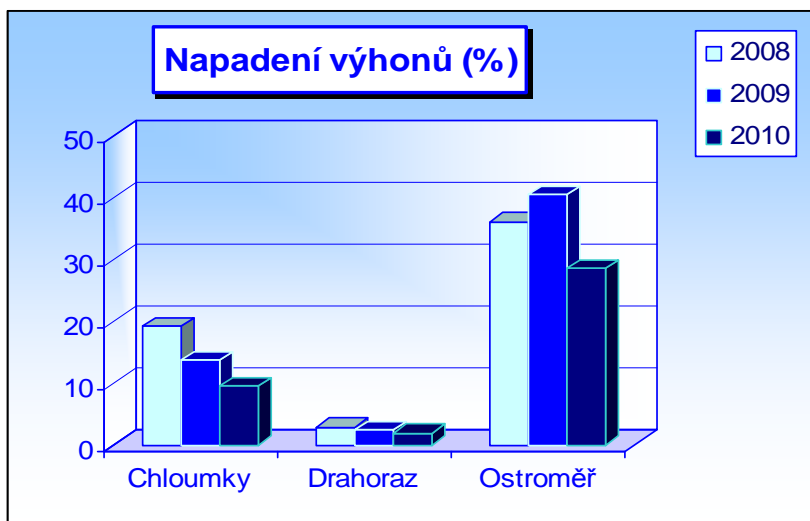
Plocha	Napadení výhonů housenkou nesytka (%)		
	2008	2009	2010
Chloumky	19,25	13,75	9,5
Drahoraz	3	2,5	2
Kontrola	36	40,5	28,5

Graf 1: celkový počet úlovků ve feromonových lapácích na Chloumkách.

Graf 2: celkový počet úlovků ve feromonových lapácích v Drahorazi.

Graf 3: napadení pokusných ploch v jednotlivých letech.

Závěr:

Napadení výhonů se na obou experimentálních plochách v průběhu testování metody hromadného vyláčení snížilo, množství napadených výhonů na Chloumkách bylo sníženo na více než polovinu ve srovnání s výchozím stavem, kdy začala být metoda ve výsadbě uplatňována. O účinnosti metody nás přesvědčuje i počet ulovených jedinců během vegetace. K poklesu populační hustoty škůdce dochází postupně. I přestože není efekt metody výrazně viditelný již během první aplikace, velkým přínosem tohoto způsobu ochrany je její selektivita (feromon je specifický, neovlivňuje žádné další organismy) a bezpečnost jak pro životní prostředí, tak i pro lidské zdraví. Nedochozí k uvolňování nebezpečných látek do ovzduší ani do půdy, neakumulují se žádná rezidua a tudíž je zaručena zdravotní bezpečnost výsledného produktu. Uvedenou metodu lze doporučit do výrobní praxe. Metoda je plně v souladu s principy integrované ochrany ovoce. Využívá ekologicky vysoce příznivý způsob, který nezvyšuje zátěž životního prostředí, nepůsobí negativně na entomofaunu ve výsadbách a její využití je žádoucí z pohledu bezpečnosti potravin, neboť nezanechává žádná rezidua kontaminantů v ovoci. Protože v komerčním provedení jsou uváděny na trh lapáky typu „funnel“ v barvě zelené, žluté, bezbarvé, nebo jejich kombinace, doporučujeme zelené a bezbarvé, které nelákají (na rozdíl od žlutých) užitečný hmyz.

Práce byla vytvořena v rámci projektu financovaném NAZV č. QH71164. Dále děkuji RnDr. Oldřichu Pultarovi za odbornou recenzi tohoto příspěvku. Seznam použité literatury je k dispozici u autora článku.

(Ouředníčková Jana, Výzkumný a šlechtitelský ústav ovocnářský Holovousy)

Ceny ovoce v 19. kalendářním týdnu 2010

Ovoce	Ceny	
	Pěstitelské	Spotřebitelské
JABLKA tuzemská		
Golden Del. V	11 – 14	
I.	5 – 14,50	19,80 – 29,90
Gloster V	10	
I.	9	17,90 – 24,90
Rubín V	11 - 13	
I.		17,90 – 25
Jonagold V	10 – 15	
I.	8 - 11	10,90 – 26
Zvonkové V	8,50 – 9	
I.	7 - 8	14,80
Šampion I.	7 - 11	12,90 - 15
Idared V	7 – 13	
I.	6 – 10,90	10,90 – 25
JABLKA dovoz		
Golden Del.		21,90 – 29,90
Granny Smith		29,90 – 48,90
Gala		29,90
Pink Lady		39 – 44,90
Šampion		13,90 – 16,90
Fuji		24,90 – 39,90
Jonagold		19,90 – 29,90
Gloster		19,90 - 24
HRUŠKY dovoz		21 – 75,90
tuzemské	11,80	12 – 39,90
POMERANČE		19,90 – 36,80
MANDARINKY		24,90 – 49,90
CITRONY		14,90 – 39,90
BANÁNY		20 – 34,90
GRAPEFUITE bílé		24,90 – 39,90
červené		22,90 – 37,90
VINNÉ HROZNY bílé		39,80 – 99,90
červené		54,90 – 99,90
KIWI Kč/ks		2,50 – 4,90
JAHODY 500 g		39,90 – 58,80

(-IŠ-)

Květnová degustace jablek – VŠÚO Holovousy s.r.o.

Výsledky degustace jablek konané ve VŠÚO v Holovousích dne 26. května 2010

Celk. pořadí	Odrůda (novošlechtění) a způsob skladování	Celková hodnota *)	Víně pořadí	Stupka pořadí	Konzistence pořadí	Šťavnatost pořadí	Kyselost pořadí	Chuť celková pořadí	Vzhled pořadí							
1	Admirál (UEB 3824/1)	45,1	6,5	3	5,2	36	6,9	1	6,7	5	6,6	3	7,2	2	7,8	2
2	Sírius	45,0	6,3	6	4,7	39	6,8	2	6,9	2	6,7	2	7,6	1	7,4	7
3	Meteor ULO	43,6	5,7	13	6,7	4	6,4	6	6,8	3	6,0	13	6,7	3	6,6	26
4	HL 2219	42,7	5,6	17	5,9	24	6,6	3	6,4	12	6,1	10	6,6	4	7,1	16
5	Topaz ULO	42,6	5,2	29	6,4	14	6,4	7	6,8	4	5,4	31	6,5	7	7,0	17
6	Silvia (HL 17) ULO	42,5	5,2	28	6,2	17	6,5	5	6,6	7	5,6	24	6,6	5	6,7	25
7	G.D.Reinders ULO	41,9	5,3	25	5,9	25	6,6	4	6,6	10	6,2	4	6,6	6	6,4	30
8	Andera (HL 623)	41,8	5,7	14	5,6	32	6,3	9	6,5	11	5,6	29	6,4	8	7,3	8
9	Jonagold ULO	41,6	5,1	33	6,5	13	6,1	13	6,9	1	5,3	33	6,2	13	6,8	22
10	Berta (HL 728)	41,2	5,5	20	6,5	8	6,0	15	6,1	20	6,1	7	6,2	11	6,8	21
11	Artiga (HL 1525)	41,1	5,5	22	6,0	20	6,3	10	6,6	9	5,4	32	5,9	16	7,0	18
12	HL 1345	40,9	5,6	19	5,8	28	6,2	11	6,3	14	5,6	26	6,2	12	6,4	34
13	Angold	40,9	5,4	24	6,0	21	6,0	16	6,6	8	5,8	18	5,9	18	7,2	9
14	Goldlane (UEB3812/2)	40,8	5,9	9	4,9	37	5,9	18	6,2	18	5,7	19	6,3	10	7,6	3
15	Braeburn ULO	40,3	5,0	36	6,5	7	6,0	14	6,1	19	5,1	34	6,1	14	6,3	36
16	HL 466	40,2	6,5	4	6,5	10	5,4	36	6,1	23	5,7	21	5,6	29	6,4	29
17	Bonza	39,8	5,8	10	6,3	15	5,7	29	5,5	32	5,7	22	5,8	24	7,2	10
18	Gala Must ULO	39,8	4,9	38	6,1	19	6,2	12	6,2	17	5,6	27	5,7	26	7,2	14
19	HL 13	39,8	5,1	32	6,6	9	5,6	33	6,4	13	4,8	39	5,5	34	7,2	13
20	HL 1045	39,8	6,5	2	4,9	36	5,7	27	5,5	31	5,8	16	6,0	15	7,4	4
21	HL 1335 ULO	39,7	5,1	31	6,2	18	5,9	22	6,3	15	4,9	37	5,9	19	6,4	31
22	Biogolden	39,6	5,5	23	4,6	41	6,3	8	5,8	27	6,0	11	6,3	9	6,9	20
23	Jonagold	39,5	5,5	21	5,3	34	5,9	23	5,7	28	6,2	5	5,9	21	7,8	1
24	HL 366	39,4	7,2	1	5,5	33	5,3	39	5,1	38	6,1	9	5,7	28	7,2	11
25	HL 345	39,3	5,1	30	7,0	1	5,3	37	5,5	33	6,1	8	5,9	17	6,2	38
26	HL 791	39,3	6,4	5	6,5	12	5,6	30	4,9	40	5,9	15	5,5	33	6,9	19
27	Meteor	39,2	5,3	27	6,2	16	5,6	31	5,9	26	5,6	25	5,6	31	7,4	5
28	HL 855	39,2	6,3	7	5,9	26	5,7	26	5,2	35	5,0	36	5,6	32	7,1	15
29	Angold ULO	39,0	4,8	41	6,6	6	5,9	21	6,7	6	4,9	36	5,2	37	6,6	28
30	Pinova	38,9	6,2	8	5,6	30	5,8	24	5,5	34	6,8	1	5,9	20	5,8	39
31	Rucla ULO	38,9	5,0	37	6,7	3	5,9	19	6,2	16	5,6	23	5,7	27	5,3	42
32	Silvia (HL 17)	38,8	5,3	28	5,3	35	5,9	20	6,1	22	6,2	6	5,7	25	6,8	23
33	Šampion ULO	38,5	5,1	35	5,8	29	5,8	25	5,9	24	5,6	28	5,5	35	7,2	12
34	HL 724	38,1	5,7	15	5,6	31	5,7	28	5,1	39	6,0	12	5,8	23	6,6	27
35	HL 514	37,9	4,9	39	5,9	23	6,0	17	5,6	30	5,7	20	5,8	22	5,5	41
36	Zuzana	37,9	5,1	34	6,5	11	5,6	32	5,7	29	4,2	41	5,3	36	6,4	35
37	Idared	37,6	5,6	18	5,8	27	5,5	34	5,2	37	5,1	35	5,2	38	7,4	6
38	Melrose ULO	37,1	4,6	42	6,6	5	5,3	38	6,1	21	3,7	42	5,0	40	6,2	37
39	Zuzana ULO	37,0	4,9	40	6,8	2	5,1	40	5,9	25	4,7	40	5,1	39	5,8	40
40	Topaz	36,9	6,8	11	4,7	40	5,5	35	5,2	36	6,0	14	5,6	30	6,4	32
41	Melrose	36,0	5,7	16	6,0	22	5,0	41	4,9	41	5,5	30	4,9	41	6,8	24
42	Gala Must	32,9	5,7	12	4,6	42	4,8	42	4,5	42	5,8	17	4,5	42	6,4	33

*) Interval spolehlivosti při $P \geq 0.05 = 3,2$

(VŠÚO)

Pozvánky:

ÚSTŘEDNÍ KONTROLNÍ A ZKUŠEBNÍ ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÝ

Odbor provozní a zkušebnictví a Národní odrůdový úřad

si Vás dovoluje pozvat na odborné setkání

DEN V SADU,

které proběhne ve středu, dne 23. června 2010

na zkušební stanici ÚKZÚZ, Želešice

www.ukzuz.cz

Skupinové prohlídky - trvání cca 1 – 1,5 h.

Bez účastnického poplatku !

Stravování nezajišťujeme.

Telefonické informace, spojení:

Zkušební stanice Želešice, tel.: 547 242 949
Bc. Tomáš Jan, mobil: 737 267 238

Školkařský svaz OUČR a ÚKZÚZ Želešice

si Vás dovoluje pozvat na odborný seminář,

NOVINKY ZE SORTIMENTU OVOCNÝCH DRUHŮ,

který se koná ve **čtvrtek 24.června 2010**, od 9:30 hod.

na zkušební stanici ÚKZÚZ v Želešicích

Program:

1. Zahájení semináře, aktuální informace ze ŠS OUČR
Ing.Václav Koběluš,Ph.D., předseda ŠS OUČR
2. Představení zkušební stanice ÚKZÚZ v Želešicích
Bc.Tomáš Jan, vedoucí zkušební stanice ÚKZÚZ, Želešice
3. Představení nového sortimentu odrůd zkoušených na ZS Želešice přímo ve výsadbách stanice s odborným výkladem referentů Národního odrůdového úřadu, Bc.Tomášem Janem a Ing.Dušanem Nesrstou.
Průběžná diskuse o vlastnostech odrůd.
4. Exkurze v Agrogen, spol. s r.o., ovocná školka Želešice

Vložné na seminář činí pro členy ŠS OUČR 150 Kč, pro ostatní členy OUČR 200 Kč, pro nečleny OUČR 250 Kč. Během akce bude podáváno občerstvení (chlebičky, káva , čaj, minerálka), které je v ceně vložného.

Bližší informace:

Ing.Václav Koběluš,Ph.D., m.604915360, e-mail: v.kobelus@seznam.cz

Svou účast potvrďte prosím telefonicky nebo e-mailem do 20.6.2010 na adresu:

prazak.ou@seznam.cz nebo oucr@seznam.cz s nahlášením počtu osob, jež se semináře zúčastní. Nahlášení je nutné pro zajištění odpovídajícího občerstvení.

Výzkumný ústav rostlinné výroby v.v.i. Praha-Ruzyně ve spolupráci s

Mendelovou univerzitou Brno, Zahradnickou fakultou Lednice,

Českou fytopatologickou společností, Ovocnářskou unií ČR, SRS a ÚKZÚZ si Vás dovolují
pozvat

na konferenci pro praxi spojenou s instruktáží,

Šarka peckovin – současný stav problematiky

v České republice a v Evropě,

která se koná v aule Zahradnické fakulty ve dnech 28.-29.6.2010, od 9:00

Akce je bez účastnického poplatku !

Přihlašujte se co nejdříve z důvodu zajištění sborníku a občerstvení na adrese
duchacova@vurv.cz, Miloslava Ducháčková, ORL-odd. virologie, VÚRV v.v.i.
Praha, Drnovská 507, 161 06 Praha 6 – Ruzyně

Přihlášku a program naleznete na www.ovocnarska-unie.cz
nebo jej žádejte u paní Ducháčové

Konference je určena pro odbornou zemědělskou praxi, pracovníky a inspektory SRS a ÚKZÚZ,
školkaře, ovocnáře a zájemce z řad výzkumných pracovníků. Po každé přednášce bude
následovat diskuze k dané problematice.

Garantem akce je v rámci projektu SharCo Doc. Ing. Jaroslav Polák, DrSc., VÚRV v.v.i., Praha-Ruzyně
(polak@vurv.cz).

OVOCNÁŘSKÁ UNIE MORAVY A SLEZSKA, PŘÍZOVÁ 8, 602 00 BRNO, TEL.:
543 25 75 27, 724 047 937, E-MAIL: HOMOLOVA@OUMS.CZ

Tematický zájezd OUMS do oblasti Dolního Rakouska, Maďarska a SR ve dnech 8.- 9. 7. 2010.

Program:

8. 7. 2010 - čtvrtek

6⁰⁰ hod z Brna, (areál SRS)

6⁴⁵ hod Mikulov, parkoviště u motorestu a čerpací stanice vlevo

7¹⁵ hod fy. Obstbaumschule Schreiber, Schubertstrasse 23, A – 2170 Poysdorf, tel. 0043 2552 2676, fax: 0043 2552 3388 -ovocné školky, asi 5 ha pomologického sadu jabloní, hrušní, meruněk, broskvoní, třešní, višní a švestek na různých podnožích

10⁰⁰ hod. Ovocnářský podnik Obsthof Franz Lehner – A - 2002 Geitzendorf 17 u Stockerau +43 2268 6252, výsadby asi 15 ha meruněk, třešní,

12³⁰ hod. Ovocnářský a vinařský podnik Weinhof Aufreiter – Tanzer, A – 3506 Krems, Dorfstrasse 34, výsadby meruněk, vinice, ochutnávka vzorků vín a meruňkovic, promítání filmu – 10 Euro

14⁰⁰ hod Wittek Herman, A – 2111 Mollmannsdorf, Thüringerhofstrs. 10 +43 22264 /7391 , Obmann Weinviertler Marille - výsadby meruněk

16⁰⁰ hod HBLA – Bundesamt Klosterneuburg, Dr. Wurm Lothar, Wiener Strasse 174 A - 3400 Zemský výzkumný ústav ovocnářský a vinařský, +43 664 3733 122

20⁰⁰ hod ubytování v Soproni, možnost večeře

9. 7. 2010 - pátek

7⁰⁰ snídaně v hotelu

9³⁰ hod Ovocnářský podnik A Plant Hungary Kft. H 9796 Horvátlovö, Cierje dülö 212 sídlo maďarských školkařů, 280 ha ovocných výsadeb a 50 ha vinic, degustace vzorků vín- 10 Euro

12⁰⁰ hod Prohlídka města Šoproně a možnost obědu

17⁰⁰ hod Ovocnářský podnik Danubius Fruct, Dunajská Lužná – Ing. Vozár Jos., Ing. Turlík výsadby jabloní, hrušní a třešní

celkem asi 800 km, návrat do Břeclavi v cca 20³⁰ hod, Brna 21⁰⁰ hod.

Program může doznat drobných změn

cena: cca 3 000 Kč – podle počtu účastníků

V ceně je ubytování se snídaní, dle požadavků účastníků je možné zajistit objednání národní teplé večeře a pak druhý den i obědu ve stejném hotelu – dle zájmu, cena za 1 národní jídlo je v přepočtu cca 400 Kč.

Dále bude zajištěno v autokaru občerstvení – káva, pivo, nealko - toto si hradí každý sám v Kč. Zájezd organizačně zajišťuje CK Čestýl Brno včetně pojištění,

Osobní auta je možné zaparkovat v areálu SRS Brno – Líšeň (areál Zetoru). Program připravil: Jaromír Čepička, Tomáš Letocha, Boris Krška.

Přihlášky a dotazy jsou k dispozici u tajemnice OUMS:

Ing. Jiřina Homolová

Organizační garant zájezdu

tel.:543 257 527, 724 047 937

e-mail: homolova@oums.cz, homolovaa@volny.cz

Přízová 10 , 602 00 Brno